PRIMORSKI DNEVNIK

poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXX. Št. 146 (8852)

TRST, sobota, 22. junija 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

SINDIKATI O DOGOVORU MED STRANKAMI VLADNE VEČINE

Napovedan boj proti večji davčni obremenitvi delavcev

27. junija vsedržavna štiriurna stavka industrijskih delavcev v podporo poljskih delavcev, ki se bojujejo za novo pogodbo - Stavka bo tudi opozorilo vladi, naj ne sprejema ukrepov proti delavcem

RIM, 21. — Sindikalne organizacije skrbno proučujejo sporazum, ki so ga dosegle vladne stranke v vili Madama o vodenju gospodarske politike. O tem je danes razpravljalo tajništvo federacije CGIL, CISL in UIL. Tajništvo federacije izjavlja, da trenutno še ni mogoče predvidevati do kakšnih zaključkov bo prišlo na prihodnjem srečanju med sindikati in vlado in ali bo to srečanje koristno za delavce in za sindikate.

Poleg tega je tajništvo federacije ugotovilo, da nima še na razpolago dovolj gradiva o sporazumu med strankami vladne večine in da so vesti o vprašanjih, o katerih naj bi se dogovorili, nezadostne in včasih protislovne. Toda iz tega, kar so objavili časniki, pravi tajništvo federacije, se lahko sklepa, da se je vlada, vsaj za del vprašanj odločila za rešitve, ki jih je že napovedala na prejšnjih srečanjih s sindikati in ki so jih sindikati zavrnili.

Še posebno tajništvo federacije poudarja, da namerava vlada s težko roko poseči po davčnih ukrepih, obenem pa ni še točno povedala, kaj namerava narediti v pogledu odmrznitve kreditov, da se zagotovijo nove naložbe. Vse to pomeni, pravi tajništvo federacije, da vlada zahteva žrtve predvsem od delavcev, obenem pa ne daje jamstva, da bo vodila odločen boj proti recesiji in brezposelnosti. Tajništvo federacije poudarja, da deflacijska politika vlade, davčni pritisk in povečanje tarif javnih storitev in prevozov lahko samo zaostrijo obstoječo krizo ter gospodarska in socialna neravnovesja, ki so pripeljala italijansko gospodarstvo v sedanjo hudo krizo.

Zato je tajništvo sklenilo sklicati za prihodnji teden sejo izvršnega odbora federacije, ki naj bi določil, kakšne oblike boja bodo sindikati sprožili proti vladi v podporo zahtevam, ki so jih predložili 2. maja.

Posamezne sindikalne stroke, pa so že začele odločno akcijo, da podprejo boj poljskih delavcev za novo delovno pogodbo in obenem prisilijo vlado, da bo vzela resno v poštev sindikalne zahteve. Vsi industrijski delavci bodo 27. t.m. stavkali štiri ure. Isti dan bodo poljski delavci stavkali ves dan, ker so bila razbita pogajanja za obnovitev delovne pogodbe. Obenem bodo 27. junija priredili številne demonstracije skupno s poljskimi delavci. Trgovski pomočniki in uslužbenci krajevnih in državnih ustanov ne bodo stavkali, pač pa se bodo udeležili pokrajinskih in krajevnih demonstracij. Sklep, da se enodnevna stavka poljskih delavcev razširi na štiriurno vsedržavno stavko industrijskih delavcev je bil sprejet danes na sestanku tajništva federacije CGIL, CISL in UIL s sindikati poljskih delavcev in raznih industrijskih strok.

Po sestanku je bilo objavljeno skupno sporočilo, ki pravi, da se spor poljskih delavcev z veleposestniki razvija v treh smereh: boj za dosego vsedržavne pogodbe; enako socialno zavarovanje; boj za takojšnje ukrepe za razvoj kmetijstva in pridelovalne industrije, kot so ga nakazali sindikati v posebnem dokumentu, ki so ga predložili vladi 3. junija letos. Vse sindikalne organizacije poudarjajo, da se je boj poljskih delavcev spremenil v splošni boj vsega sindikalnega gibanja. V prihodnjih dneh bodo preverili, ali je mogoče nadaljevati pogajanja, v nasprotnem primeru pa bodo sindikati dali pobudo za še ostrejše enotne sindikalne akcije.

Enotno sporočilo so objavili tudi sindikati vseh industrijskih strok. V njem poudarjajo solidarnost z bojem poljskih delavcev in dajejo temu boju izredno važen politični pomen splošnega pritiska na vlado za spremembo kmetijske politike. Sindikati industrijskih delavcev pravijo, da je bila vsedržavna štiriurna stavka, ki bo 27. junija, napovedana v podporo boja poljskih delavcev in da jo je treba obenem tesno povezati s pobudami boja federacije CGIL, CISL IN UIL, da se izsili v najkrajšem času sestanek z vlado.

Sindikati industrijskih delavcev pravijo, da je treba najprej doseči odmrznitev kreditov za mala podjetja in za kmete, da se začnejo izvajati velika javna dela predvsem na Jugu, da se pospešijo pobude za razvoj kmetijstva in da se začenjajo uresničevati naložbe, o katerih so se sindikati že dogovorili z velikimi podjetji. Poleg tega sindikati industrijskih delavcev izražajo odločno nasprotovanje napovedanim davčnim ukrepom proti delavcem in povišanju tarif javnih storitev in prevozov. Zahtevajo, da vlada začenja izvajati davčno politiko, ki bo bremenila predvsem visoke dohodke, zlasti pa še rente in profite.

Sindikalne organizacije so se torej odločile, da sprožijo takoj najostrejši sindikalni boj ne samo v podporo poljskih delavcev, ki so najbolj zaposleni, ampak tudi zato, da dokažejo, da ne bodo popustili od zahtev, ki so jih predložili vladi 2. maja. Zato zahtevajo čimprejšnji sestanek z vlado. Po včerajšnjih napovedih bo Rumor baje sklical sestanek s sindikati takoj po razpravi, ki bo v parlamentu o novi vladni gospodarski politiki.

ZA REŠITEV KRIZE DNEVNEGA ČASOPISJA

Kmalu dvodnevna stavka časnikarjev in tiskarjev

2. in 3. julija stavka tudi v naši deželi

RIM, 21. — Vsedržavna časnikarska zveza in enotna sindikalna federacija tiskarjev sta sestavili koledar stavk časnikarjev in tiskarjev, da podpreta zahteve, ki so jih časnikarji in tiskarji predložili vladi za rešitev krize dnevnega časopisja.

Časnikarska zveza in federacija tiskarskih delavcev sporočata, da bodo tiskarji in časnikarji v času od 24. junija do 13. julija stavkali po posameznih državnih področjih. Po odobrenem koledarju bodo tiskarji srednje Italije stavkali 26. junija, tako da ne bodo izšli jutranji in popoldanski dnevniki 27. junija, časnikarji pa 27. junija, tako da ne bodo dnevniki izšli 28. junija. V severni Italiji (v katero je vključena tudi Furlanija - Julijska krajina) bodo časnikarji stavkali 2. julija, tako da dnevniki ne bodo izšli 3. julija; tiskarji pa bodo stavkali 3. julija, tako da dnevniki ne bodo izšli 4. julija. Na jugu in na otokih, pa bodo časnikarji in tiskarji stavkali tako, da dnevniki ne bodo izšli 10. in 11. julija.

Sindikati so sklenili, da bodo časnikarji in ostali uslužbenci tiskovnih agencij stavkali ves dan 27. junija. Prav tako bodo ves dan stavkali 27. junija časnikarji radia in televizije. Časnikarji periodičnega tiska pa bodo po dogovoru z deželnimi časnikarskimi združenji stavkali 48 ur v dveh dneh pred izidom tednika, in sicer med 1. in 6. julijem.

Vsedržavna časnikarska zveza in enotna federacija tiskarskih delavcev opozarjajo vse demokratične sile, vlado in parlamentarne skupine ustavnega loka na njihovo odgovornost, da omogočijo čimprejšnji zaključek razprave o ukrepih za tisk.

Sindikati časnikarjev in tiskarjev ugotavljajo, da do danes vlada še ni dala nobenega konkretnega in pozitivnega odgovora, da bo zajamčila obstoj in utrditev dnevnega časopisja in s tem demokratično obveščanje javnosti. Obenem pa se nadaljuje koncentracija dnevnega časopisja v rokah monopolističnih sil, ki hočejo z vsemi sredstvi nadzorovati in omejiti svobodo tiska in avtonomijo, ki so si jo delavci priborili v založniških hišah.

Časnikarska zveza sporoča, da je bil pred napovedjo omenjenih stavk sestanek izvršnega odbora zveze, ki se je pred odločitvijo posvetoval z deželnimi združenji. Na srečanju s predstavniki deželnih združenj so sklenili, da je najbolje, da se napovedo stavke razčlenjene po posameznih državnih področjih.

Ponovna podražitev papirja za dnevnike

RIM, 21. — Tukaj so sporočili, da je bila določena nova cena papirja za dnevnike, ki bo veljala od 1. julija do 30. septembra. Papir se bo za to obdobje podražil za 29 lir za kg. Od 1. januarja letos, se je papir za dnevnika povišal za 155,50 lire za kg. V enem letu se je papir za dnevnike podražil za 121 odstotkov, kar pomeni, da se je cena več kot podvojila.

Tako velika podražitev papirja za dnevno časopisje močno vpliva na krizo, ki jo preživljajo dnevniki. Zato so sindikati časnikarjev in tiskarjev zahtevali od vlade čimprejšnje ukrepe za pomoč dnevnemu časopisju.

BONN, 21. — Zgornji dom zahodnonemškega parlamenta Bundesrat ni odobril nenapadalne pogodbe s Češkoslovaško, ki jo je sklenil bivši kancler Willy Brandt. To pa ne pomeni, da pogodba ne bo stopila v veljavo, saj jo je že odobril Bundestag, spodnji dom zahodnonemškega parlamenta. V Bundesratu, v katerem sedijo predstavniki deželnih vlad, ima večino demokrščanska opozicija.

Ustanovljen Slovenski raziskovalni inštitut

Sinoči je bil v Gregorčičevi dvorani v Trstu ustanovni občni zbor Slovenskega raziskovalnega inštituta — SLORI. Namen inštituta je na znanstveni osnovi proučevati narodnostna vprašanja in tista vprašanja, s katerimi je povezana vsaka narodnostna problematika. Podrobno poročilo podajamo na drugi strani

SEJA OSREDNJEGA VODSTVA KD

Nezaupanje «forze nuove» do Fanfanijeve politike

Donat Cattin in Bodrato nista glasovala za zaključno resolucijo

RIM, 21. — Osrednje vodstvo krščanske demokracije se je danes sestalo in razpravljalo o političnem položaju v državi, zlasti pa še o volilnih izidih na Sardiniji, kjer je KD znatno nazadovala. Tajnik Fanfani pa je imel poročilo o nedavnem sestanku na vrhu strank vladne večine v palači Madama.

Seja osrednjega vodstva KD se je zaključila z odobritvijo političnega dokumenta, za katerega pa nista glasovala člana osrednjega vodstva Donat Cattin in Bodrato, voditelja leve struje «forze nuove». Tajnik Fanfani je dejal, da sta se Donat Cattin in Bodrato s svojim ravnanjem sama izločila iz izvršnega odbora osrednjega vodstva, saj sta pokazala nezaupanje do političnega tajnika stranke. Zato bo Fanfani kmalu ponovno sklical sejo osrednjega vodstva, da imenuje dva nova člana izvršnega odbora.

Po seji je Donat Cattin izjavil, da se popolnoma strinja z ravnanjem tajnika Fanfanija, ker sta z Bodratom izrazila nesoglasje s prvim delom zaključne resolucije v skladu s stališčem, ki sta ga oba zavzela ob vladni krizi.

Na seji so obširno razpravljali o volilnem porazu na Sardiniji. Poleg tega so sklenili, da bo seja državnega sveta od 12. do 15. julija. Na njej bodo razpravljali o politiki, ki bi jo morala voditi krščanska demokracija v zvezi z novimi vprašanji, ki se porajajo v italijanski družbi.

Včerajšnja Fanfanijeva zavrnitev zahteve skupine demokristjanskih parlamentarcev, da bi sklicali posebno zasedanje državnega sveta skupno s parlamentarci ter deželnimi in pokrajinskimi tajniki stranke, ter današnji spor med predstavnikoma «forze nuove» in tajnikom Fanfanijem dokazujeta, da so se v krščanski demokraciji začeli zaostrevati notranji spori. Obenem pa je bivši podpredsednik Confindustrie Graziano izjavil reviji «Panorama», da se morajo industrijci zavedati, da je prišel čas, da morajo kritično presoditi zavezništvo, ki ga imajo s krščansko demokracijo. Graziano meni, da morajo industrijci pretrgati vezi, ki jih vežejo s KD.

Nennijevci nezadovoljni z dogovorom vladnih strank

RIM, 21. — Namestnik tajnika PSI Craxi, ki pripada Nennijevi struji, je danes izjavil, da ne more deliti optimizma, ki so ga uradno razglasili o izidu pogajanj med vladnimi strankami. Craxi je dejal, da je bila sedanja vladna kriza nepotrebna in škodljiva in je dokazala, da je vladna koalicija šibka predvsem zaradi neustrezne politike krščanske demokracije. Po njegovem mnenju, so socialisti na pogajanjih dosegli zelo malo. Obenem izraža zaskrbljenost za ukrepe, ki jih napovedujejo in za škodljive posledice davčnega pritiska. Craxi pravi, da dvomi, da bodo sindikati takšno politiko podprli.

Kmalu pogovori Giscard-Schmidt

PARIZ, 21. — Francoski predsednik Valery Giscard D'Estaing in kancler ZRN Helmut Schmidt se bosta sestala v Bonnu 8. in 9. julija v okviru občasnih posvetovanj na vrhu, ki jih predvideva francosko - nemška pogodba o sodelovanju iz leta 1963. Opazovalci pričakujejo, da se bosta Giscard in Schmidt pogovarjala predvsem o krizi, ki jo preživlja Evropska gospodarska skupnost in o sredstvih za rešitev te krize. Vztrajno se govori o novi pobudi Francije, ki bo s 1. julijem prevzela občasno predsedstvo ministrskega sveta Evropske gospodarske skupnosti, za utrditev evropske enotnosti. Eden od teh korakov bi lahko bilo uresničenje predloga o direktni izvolitvi članov evropskega parlamenta, za katerega se zavzema predvsem francoski pravosodni minister Jean Lecanuet.

Sicer pa bo vrh posvečen vprašanjem francosko - nemških odnosov, glede katerih obstajajo, predvsem po zamenjavah na vrhu v obeh državah, ugodne perspektive. Francija in Zahodna Nemčija sta namreč že sedaj premostili težave, ki so se pojavile v zadnjih časih v odnosih med obema državama in ki so prišle na dan predvsem na nedavni washingtonski konferenci držav uvoznic petroleja, ko je prišlo do odkritega spora med Schmidtom, ki je bil tedaj finančni minister, in bivšim francoskim zunanjim ministrom Jobertom.

KRVAVI OBRAČUN LETALSKIH NAPADOV NA PALESTINSKA BEGUNSKA TABORIŠČA

Izraelske represalije proti južnemu Libanonu povzročile že na stotine žrtev med civilisti

Po uradnih vesteh libanonske vlade in palestinskih organizacij je bilo v zadnjih 70 dneh 107 oseb ubitih, 349 pa ranjenih

Takšno je videti palestinsko begunsko taborišče v Libanonu, ki so ga izraelske bombe skoraj docela uničile

BEJRUT, 21. — Libanonska vlada in palestinske organizacije so danes uradno objavile podatke o krvavem obračunu izraelskih letalskih napadov proti libanonskemu ozemlju v zadnjih 70 dneh, se pravi po akciji palestinskih teroristov v vasi Kirjat Šmona 11. aprila letos. V tem času so izraelska letala izvedla devet napadov proti južnemu Libanonu, pri katerih je bilo ubitih 107 oseb in 349 ranjenih, 190 hiš je bilo porušenih, drugih deset pa močno poškodovanih.

Najhujše žrtve so zabeležili v palestinskih begunskih taboriščih, od katerih je bilo eno, in sicer ono v Nabatiehu, docela porušeno. 97 prebivalcev taborišč je bilo v teh napadih ubitih, 335 pa ranjenih. Palestinska tiskovna agencija Wafa pa je sporočila, da so Izraelci poleg bomb odvrgli na taborišča tudi eksplozivne igrače in druge predmete s tempiranim eksplozivom.

Predsednik libanonske vlade Al Solh se je danes sestal z veleposlaniki nekaterih arabskih držav, s katerimi je proučil možnost skupne arabske akcije za preprečitev izraelskih terorističnih napadov proti begunskim taboriščem in gosto naseljenim področjem južnega Libanona. Al Solh je izjavil, da bodo arabske države skušale izvajati pritisk na druge države in predvsem na veleside, da bi sprejele ukrepe za preprečevanje krvavih izraelskih represalij. Izraelski napadi namreč onemogočajo vsakršno mirno rešitev na Bližnjem vzhodu, je nadaljeval libanonski premier, ki je tako pri srcu bodisi ZDA kot Sovjetski zvezi. Že včeraj je Al Solh sprejel diplomatske predstavnike vseh petih velesil, s katerimi je razpravljal o morebitnem sklicanju varnostnega sveta OZN.

Medtem pa je sam Izrael poslal varnostnemu svetu protestno noto, v kateri obtožuje Libanon, da dopušča, da se palestinske gverilske organizacije poslužujejo njegovega ozemlja za izvedbo napadov proti Izraelu. Nota dodaja, da je libanonska vlada odgovorna za take akcije

Jutri v Avstriji predsedniške volitve

Kandidata sta dr. Rudolf Kirchschläger za socialiste in dr. Alois Lugger za ljudsko stranko

DUNAJ, 21. — Prihodnjo nedeljo bodo v Avstriji izvolili novega državnega poglavarja. To bo peti predsednik druge avstrijske republike (po letu 1945) po Karlu Rennerju, Theodoru Koernerju, Adolfu Schaerfu in Franzu Jonasu, ki je umrl v zadnjih dneh aprila. Vsi dosedanji avstrijski predsedniki so pripadali socialistični stranki, tudi v obdobjih, ko je imela v parlamentu večino katoliško in konservativno usmerjena ljudska stranka.

Volilno pravico ima približno pet milijonov avstrijskih državljanov, ki bodo morali izbirati med dvema kandidatoma: sedanjim zunanjim ministrom dr. Rudolfom Kirchschlägerjem, bivšim sodnikom in diplomatom, ki predstavlja socialistično stranko, in dr. Aloisom Luggerjem, županom mesta Innsbruck in predsednikom tirolskega deželnega sveta za ljudsko stranko. Volilna kampanja je bila zelo razgibana in polna presenečenj.

Prvo presenečenje je prišlo od ljudske stranke, katere vodstvo je prvotno določilo za svojega kandidata dr. Hermanna Withalma, bivšega strankinega predsednika in bivšega namestnika kanclerja. Njegovo kandidaturo bi morali odobriti vodstveni organi stranke, ki pa so jo proti vsem pričakovanjem zavrnili, ko je bilo že tiskanih več kot štiri tisoč propagandnih lepakov za Withalma. Vsedržavno vodstvo stranke pa je, predvsem na pobudo tirolskega deželnega glavarja Wallnoefferja, izbralo za strankinega kandidata Aloisa Luggerja. Vsedržavno vodstvo je namreč menilo, da bi Withalm, ki je tudi znan z vzdevkom «železni Hermann», ne užival podpore pri večini volivcev, še posebno potem, ko je liberalnonacionalna stranka, ki velja za jeziček na tehtnici med socialisti in katoličani, sprožila ostre politične napade proti njemu.

Določitev Luggerja za kandidata ljudske stranke je presenetila tudi samo socialistično stranko, ki je bila že pripravila svojo volilno kampanjo proti Withalmu. Socialisti so morali zato spremeniti svojo taktiko ter so predvsem očitali Luggerju, da je bil pred štiridesetimi leti član nacistične organizacije «Heimwehr», medtem ko je tajnik socialistične stranke Marsch javno izjavil, da socialistični kandidat Kirchschlaeger ni nikdar pripadal tovrstnim organizacijam. Toda avstrijski tisk je kmalu demantiral socialističnega tajnika in objavil vest, po kateri je bil Kirchschlaeger v preteklosti član klerofašistične organizacije, tako imenovane «domovinske fronte» («Vaterlaendische Front»), ki sta jo ustanovila Dollfuss in Schuschnigg. Ta vest pa je sprožila negodovanje tudi v sami socialistični stranki, v kateri očitajo Kirchschlaegerju, da je bil v preteklosti, od leta 1945 do 1947, član ljudske stranke in da se ni nikdar vpisal v socialistično stranko. Kirchschlaeger je tudi vnet katoličan, zaradi česar se v socialističnih krogih slišijo očitki, da bo novi avstrijski predsednik, ne glede na izid nedeljskih volitev, vsekakor zastopnik ljudske stranke.

Vsekakor je izid volitev dokaj negotov. Glavno neznanko predstavlja stališče, ki ga bodo do kandidatov zavzele majhne stranke in predvsem liberalci in komunisti. Slednji so že priporočili svojim pristašem, glede na značilnosti obeh kandidatov, naj v nedeljo oddajo belo glasovnico.

PARIZ, 21. — Francoska banka je danes sklenila zvišati eskomptno mero od 11 na 13 odstotkov. Francija ima tako sedaj najvišjo eskomptno mero v zahodni Evropi, na drugem mestu pa je Velika Britanija z 12,25 odst.

Z ODOBRITVIJO ŠTEVILNIH DOKUMENTOV

Končan kongres ZZB NOB

Velik poudarek na položaju jugoslovanskih manjšin
Želja po dobrih odnosih s sosednimi državami

ZAGREB, 21. — Z izvolitvijo novega vodstva in s sprejemom več dokumentov in sklepov, se je danes dopoldne končal v Zagrebu 7. kongres Zveze združenj borcev NOB Jugoslavije. Za novega predsednika zveznega odbora je bil izvoljen armadni general narodni heroj Kosta Nadj. V sklepih in pismu predsedniku Titu se borci obvezujejo, da se bodo tudi v bodoče odločno zavzemali za krepitev enakopravnosti, razvoj in poglobitev bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije, negovali in razvijali revolucionarne tradicije in jih prenašali na mlade. V pismu predsedniku Titu delegati na kongresu v imenu vseh borcev poudarjajo, da so pripravljeni, kot so to storili v narodnoosvobodilni vojni, enako odločno braniti vsako ped svoje domovine. Zvezni odbor združenj borcev NOB, se poudarja v sklepu tudi v bodoče razvijal vsestransko prijateljske odnose z organizacijami borcev sosednih držav in se v sodelovanju z demokratičnimi silami teh držav angažiral v borbi proti raznim oblikam oživljanja nacizma in fašizma, ki ogrožata položaj jugoslovanskih nacionalnih manjšin v teh deželah. Razvoj dobrih odnosov s sosedi zahteva rešitev odprtih vprašanj in posebno položaja jugoslovanskih manjšin in uresničenja njihovih pravic, ki jim pripadajo na osnovi listine svetovne organizacije in mednarodnih pogodb. To je skrb celotne jugoslovanske javnosti, a borci se bodo še posebno zavzemali za spoštovanje pravic svojih soborcev v antifašistični vojni iz vrst pripadnikov manjšin. Borci narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije, se poudarja na kraju sporočila, se pridružujejo odločnemu in enotnemu stališču vseh narodov in narodnosti Jugoslavije v odgovoru na izražene teritorialne zahteve s strani italijanske vlade. Borci, je v pismu nadalje izjavljeno, bodo tudi v bodoče reagirali proti vsem poskusom ogrožanja teritorialne integritete in suverenosti, kakor tudi proti vsem pritiskom in vmešavanju od zunaj. Mi bomo, kot zdaj tudi v bodoče, branili vsako ped naše socialistične skupnosti, se poudarja na kraju sklepov.

Pomen Titovega obiska v Bonnu

BEOGRAD, 21. — Jugoslovanski predsednik Josip Broz Tito bo, kot je bilo včeraj sporočeno, od 24. do 27. t.m. uradno obiskal ZR Nemčijo. V zvezi s tem obiskom je predsednik Tito sprejel danes v Karadžorževu jugoslovanskega veleposlanika v ZR Nemčiji Budimira Lončarja in veleposlanika Zvezne republike v Beogradu Joahima Jänickeja.

Politični krogi v Beogradu, po pisanju diplomatskega urednika Tanjuga, so pred obiskom izrazili iskreno zadovoljstvo, ker med Jugoslavijo in ZR Nemčijo ni več nobenih nerešenih vprašanj. Zasluga za to pripada realističnemu stališču državnikov obeh držav in pri tem še posebno izredno konstruktivni vlogi bivšega kanclerja Willyja Brandta, po zaslugi katerega je po desetletni prekinitvi prišlo do obnovitve diplomatskih odnosov in rešitve najtežjih odprtih vprašanj iz preteklosti. Obisk predsednika Tita je po eni strani izraz zadovoljstva za dosedanji izredno pomembni razvoj dvostranskih odnosov, po drugi strani pa tudi izraz prepričanja, da bo nova nemška vlada nadaljevala z dosedanjim konstruktivnim in obojestransko koristnim sodelovanjem, tako na dvostranskem, kot na mednarodnem področju. Ni dvoma, poudarja Tanjug, da bodo razgovori prispevali, da jugoslovansko-nemško sodelovanje postane stalen in trden dejavnik, sprejet od vse nemške družbe in od vseh političnih struktur. K temu prispeva tudi prepričanje, ki ga je jasno izrazila tudi nova nemška vlada, da neodvisna socialistična in neuvrščena Jugoslavija najboljše služi interesu miru in napredku na svetu.

Končano jubilejno zasedanje SEV

SOFIJA, 21. — Z govorom bolgarskega ministrskega predsednika Stanka Todorova se je danes zaključilo v Sofiji 28. zasedanje SEV, ki je tudi proslavilo 25. obletnico ustanovitve organizacije. Štiridnevnega zasedanja so se udeležili predsedniki vlad Bolgarije, Sovjetske zveze, Romunije, Madžarske, Poljske, ČSSR, Vzhodne Nemčije, Mongolije in Kube. Jugoslavijo, ki ima status opazovalca, je zastopal predsednik ZIS Bijedić.

DANES

Sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL so začele proučevati sporazum med vladnimi strankami o gospodarski politiki za rešitev sedanje krize. Sindikati so ugotovili, da nimajo še na razpolago zadostnih elementov, da bi točno ocenili vladne predloge, da pa iz časopisnih vesti izhaja, da namerava vlada tudi tokrat izbrati pot obremenitve delavcev z novimi davki. Včeraj pa so sindikati vseh industrijskih strok sklenili, da bodo 27. junija, ko bo enodnevna stavka poljskih delavcev, stavkali štiri ure po vsej državi, da podprejo boj poljskih delavcev in da opozorijo vlado, naj ne sprejema ukrepov, ki bi prizadeli samo delavce.

Sindikati časnikarjev in tiskarjev so se odločili za zaostritev boja za rešitev krize dnevnega časopisja. Sklenili so napovedati razčlenjene stavke po raznih državnih področjih. V srednji Italiji ne bodo izšli dnevniki 27. in 28. junija, v severni Italiji 3. in 4. julija, na Jugu pa 10. in 11. julija.

Izraelske represalije proti južnemu Libanonu so že povzročile na stotine žrtev med civilnim prebivalstvom. Po 11. aprilu, ko so palestinski teroristi izvedli napad na izraelsko naselje Kirjat Šmona, so letala z Davidovo zvezdo devetkrat napadla begunska taborišča v južnem Libanonu, pri čemer je bilo 107 oseb ubitih, 349 pa ranjenih. 190 hiš je bilo porušenih.

Danes ob 19. uri bo v tržaški Rižarni spominska svečanost, ki jo prirejajo borčevske organizacije, ob 30. obletnici začetka delovanja krematorija, v počastitev spomina žrtev Rižarne.

Pred ustavnim sodiščem vprašanje pristojnosti za vodenje preiskave o «črnih skladih» Montedisona

RIM, 21. — S škandalom tako imenovanih «črnih skladov» Montedisona se bo moralo po vsej verjetnosti ukvarjati ustavno sodišče, da bi odločalo, kdo je pristojen za vodenje preiskave o tej zadevi. Namestnik državnega pravdnika v Rimu Enrico Di Nicola je namreč zahteval od preiskovalnega sodnika Renata Squillanteja, ki je doslej vodil preiskavo o škandalu, naj se obrne na vrhovno italijansko sodišče. Ustavno sodišče bo moralo v tem primeru sklepati, ali je za vodenje preiskave o «črnih skladih» pristojna sodna oblast, ali pa parlamentarna preiskovalna komisija, ki si prav tako lasti pristojnost za preiskavo.

SINOČI V GREGORČIČEVI DVORANI V TRSTU

Ustanovni občni zbor Slovenskega inštituta za raziskave - SLORI

Poročilo dr. K. Šiškoviča o namenu inštituta - Izvoljen upravni in nadzorni odbor

Včeraj so v Gregorčičevi dvorani v Trstu uradno ustanovili «Slovenski raziskovalni inštitut» — SLORI. Ustanovne člane je na sinočnjem občnem zboru najprej pozdravil dr. Karel Šiškovič, ki je poudaril namen in smernice delovanja bodočega inštituta. Izrazil je željo, da bi takšen inštitut ustanovila iz javnih sredstev družba, v kateri živimo, delujemo in v katero vsestransko prispevamo. Do sedaj so se morali naši strokovnjaki in znanstveniki vključevati v povsem italijanske strokovne in znanstvene ustanove, kar pa ne ustreza interesom in zanimanju Slovencev. Zato je bila ustanovitev Slovenskega raziskovalnega inštituta nujna.

Drugi razlog za to ustanovitev je dejstvo, da naša narodnostna skupnost ne more več dalje, če ne bo imela vseh možnih instrumentov za uveljavljanje v sodobni družbi, med te instrumente pa sodi tudi raziskovanje na vseh področjih življenja. Dr. Šiškovič je nato poudaril potrebo, da bi tudi sile, ki se v vrstah večinskega naroda zanimajo za naša vprašanja, imele na razpolago gradivo, publikacije in informacije, da bi lahko učinkoviteje delovale v korist naše narodnostne skupnosti. Naglasil je tudi potrebo, da se novi slovenski inštitut poveže z vsemi podobnimi inštitucijami v državi, v kateri živimo, v sosednji matični državi, med ostalimi zamejskimi Slovenci in med narodnostnimi skupnostmi, ki živijo v Italiji in izven nje. Inštitut naj bi torej prevzel tudi vlogo posredovalca znanja, dokumentov in gradiva tostan in onstran meje, kar bi prav gotovo pripomoglo k boljšemu in učinkovitejšemu spoznavanju različnih stvarnosti.

Inštitut naj bi zbiral dokumentacije, gradivo in publikacije z našega področja, predvsem pa bi skrbel za stalno izdajanje informativnega dokumentacijskega in raziskovalnega gradiva v obeh jezikih države, v kateri živimo ,ter v drugih jezikih. Izdajati bi moral publikacije, zbornike, biltene in razno drugo tiskano gradivo. Prirejati bi moral tudi strokovna, informativna in znanstvena srečanja ter skrbeti za vzgojo ali vsaj za pomoč pri vzgoji novega, mladega, strokovnega slovenskega kadra, ki naj bi prevzel na visoki osnovi vodstvo naše narodnostne skupnosti.

Inštitut bi torej ne smel imeti značaja visokoznanstvene ustanove, ampak bi moral igrati vlogo študijskega središča, kjer se sproti proučujejo vsa nastajajoča in nastala vprašanja. Dr. Šiškovič je nato izrazil željo, da bi vse politične, gospodarske, družbene in kulturne sile med našo manjšino razumele, da ta skupina ljudi hoče služiti vsem Slovencem v Italiji in da je vsem Slovencem v Italiji popolnoma na razpolago. Nato je orisal delovanje referata za raziskave pri SKGZ, ki je deloval do ustanovitve inštituta. Vse delo, ki ga je referat opravil, je sedaj na razpolago inštitutu in v kratkem bodo izšle štiri publikacije: italijanski prevod Čermeljeve knjige «Slovenci in Hrvati pod Italijo», dokumenti za pravno rešitev slovenskih vprašanj, zbirka člankov in esejev o zgodovini in pravnem položaju Slovencev v Italiji ter zemljevid z včrtanim stanjem naše manjšine izdelan v sodelovanju z inštitutom za geografijo v Ljubljani. Dolgoročnejši program delovanja pa bo moral izdelati upravni odbor.

Po krajši razpravi so ustanovni člani izvolili upravni in nadzorni odbor. Upravni odbor sestavljajo: predsednik prof. Aljoša Volčič, podpredsednik prof. Viljem Černo, ravnatelj dr. Karel Šiškovič, tajnik Sergij Lipovec ter odborniki prof. Miroslav Košuta, arh. Mitja Race, dr. Peter Sancin in dr. Vladimir Vremec. Člani nadzornega odbora so: dr. Angelo Kukanja (predsednik), dr. Stanislav Oblak, inž. Stanislav Renko ter namestnika dr. Mirko Primožič in dr. Vito Svetina. Poleg teh so ustanovni člani novega inštituta še: dr. Filibert Benedetič, Bojan Brezigar, prof. V. Devetak, dr. Elio Fornazarič, dr. Boris Iskra, dr. Marino Kokoravec, dr. Aleš Lokar, prof. Samo Pahor, dr. Sergij Premru, dr. Karel Primožič, Stojan Spetič, dr. Emilij Susič in Igor Tuta.

Včerajšnji občni zbor je tudi izglasoval vstop inštituta v SKGZ. Upravni odbor bo na svoji prvi seji izdelal program delovanja in izvolil člane raziskovalnega odbora, ki je zelo pomemben posvetovalni organ inštituta.

Pomembno sindikalno srečanje pri Domju

Danes dopoldne bo pri Domju sestanek pokrajinske sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL, katerega se bodo udeležili tudi tajniki posameznih strok in federacij. Razpravljali bodo o političnem in gospodarskem položaju v državi. Zasedanja se bo udeležil tudi član vsedržavne sindikalne federacije Angelo Fantoni, ki bo obrazložil zahteve sindikalnih organizacij, ki so jih pred nedavnim predložili predsedniku vlade Rumorju.

O istih vprašanjih so včeraj razpravljali sindikalisti kovinarske stroke CISL, medtem ko so tržaški predstavniki upokojencev, vpisanih v sindikat CGIL razpravljali na deželnem shodu v Vidmu o vprašanjih svoje stroke v okviru splošne italijanske gospodarske krize.

Nabrežinci za svojo čupo

Dr. Dragomir Legiša, župan občine Devin - Nabrežina je včeraj sprejel predstavnika nabrežinskega prosvetnega društva «Igo Gruden» Kosmino in Ušaja, ki sta mu izročila knjigo s 332 podpisi. Podpisniki prosijo občino, da bi ta poskrbela, da se Martinčeva čupa, ki je eden najstarejših ohranjenih čolnov v naših krajih, spet vrnil v Nabrežino.

Takoj po vojni je bil ta čoln oddan v Henriquezov muzej, kjer zdaj leži pozabljen. Prav gotovo bi v Nabrežini čupa dobila boljši prostor, saj Nabrežincem tudi desti več pomeni. Župan je nakazal dva problema, ki ju bi bilo treba s tem v zvezi rešiti. To je ugotovitev sedanjega lastnika čupe ter dobiti primeren prostor. Vsekakor sta problema z malo dobre volje lahko rešljiva, zato so se tudi razšli s sklepom, da se spet vidijo, ko bo kaj novega.

DANES OB 19. URI

Spominska svečanost v Rižarni

Ob 30. obletnici začetka delovanja krematorijske peči bo danes, ob 19. uri v Rižarni spominska svečanost, ki jo prirejajo pokrajinska združenja bivših internirancev ANED, partizanske zveze ANPI in Zveze bivših političnih preganjancev ANPPIA.

Omenjene organizacije vabijo vse demokrate, zlasti pa mladino in bivše borce ter internirance, da se udeležijo svečanosti.

PO URADNI IZJAVI UPRAVNEGA SVETA

Vest o kritičnem položaju SSG močno odjeknila v vsej javnosti

Interpelaciji svetovalskih skupin KPI v deželnem in občinskem svetu Posredovanje deželnega svetovalca dr. Štoke pri predsedniku Comelliju

Vest o izredno kritičnem položaju Stalnega slovenskega gledališča in poročilo o tiskovni konferenci upravnega sveta je z vidnim poudarkom objavil ves krajevni italijanski tisk kot tudi vsa sredstva množičnega obveščanja Slovenije in vse Jugoslavije.

Vest je tudi odjeknila med političnimi krogi. Tako so svetovalci KPI deželnega sveta Lovriha, Colli, Cuffaro, Zorzenon in Baracetti včeraj vložili vprašanje, v katerem najprej ugotavljajo kritično stanje SSG, ki je najvidnejša kulturna ustanova slovenske manjšine in ki razvija od vseh priznano visoko kakovostno dejavnost. Gledališče je v težavah, ker država ne izpolnjuje svoje obveznosti.

Interpelacija nadaljuje, da je gledališče brez sredstev in brez perspektiv, v predstečajnem stanju, zaradi finančne krize, ker država že več let ni plačala svojih prispevkov. To vprašanje je izredno resno, še zlasti če upoštevamo, da gre za slovensko manjšino, za nenadomestljivo ustanovo in da je slovenska manjšina v podrejenem položaju, ker se ne rešujejo njena osnovna vprašanja. Zaradi tega je dolžnost italijanske demokracije, da zagotovi njen svobodni razvoj na vseh področjih.

V zvezi s tem podpisniki sprašujejo predsednika odbora in pristojnega odbornika o korakih, ki jih je odbor že naredil, ali ki jih namerava narediti, da se tudi z izrednimi ukrepi prepreči nevarnost prekinitve dela gledališča in da se osrednja vlada upozori, da izvaja svoje obveznosti in zagotovi tako zaslužni kulturni ustanovi Slovencev v Italiji kvalifikacijo «stalno» gledališče in da se s tem konča nesprejemljivo stanje, ki resno prizadeva slovensko manjšino in ki pomeni žalitev italijanske demokracije.

Slovenska skupnost sporoča, da je preko svojega deželnega svetovalca dr. Štoke posredovala danes pri predsedniku deželnega odbora odv. Comelliju v zvezi z finančnim stanjem Stalnega slovenskega gledališča. Predsednik Comelli je deželnemu svetovalcu Slovenske skupnosti zagotovil, da bo intervenriral pri rimski vladi.

Življenje in rast slovenske kulture v zamejstvu, poudarja Slovenska skupnost, je za ohranitev slovenske narodne skupnosti bistvene važnosti, zato bo še v nadalje usmerjala svoja prizadevanja pri vseh pristojnih oblasteh v korist slovenskega gledališča in vse slovenske kulture v zamejstvu.

Svetovalci KPI v tržaškem občinskem svetu Spetič, Morgutti in Rossetti so včeraj naslovili županu vprašanje, v katerem ugotavljajo stanje SSG in se sklicujejo na obveze občinskega odbora, da bo pobudnik tudi na vladni in na parlamentarni ravni ukrepov, da se dokončno urede odprta vprašanja Stalnega slovenskega gledališča.

Tudi pri nas «Rdeče brigade»

Samozvane «Rdeče brigade» so se oglasile tudi v Trstu. Naslovile so na krajevni italijanski dnevnik pismo, v katerem naznanajo, da so 15. junija ustanovili «sekcijo Bakunin — celico Louis Auguste Blanqui» — dva anarhista, kar je že dokaz zmedenosti za skupino, ki naj bi bila marksistična. Natipkano pismo, ki je bilo odposlano po pošti v sredo, pravi, da so ustanovili «oboroženo proletarsko celico za dokončni napad proti sistemu za proletarsko diktaturo» in zlasti, da bi izvedli taka dejanja, kot «ugrabitev sodnika Sossija in umor dveh fašistov v Padovi». Nadalje grozijo KD, PLI in MSI, nekaterim tržaškim osebnostim in načelniku političnega urada kvesture ter samemu dnevniku. V zaključku še pravijo, da je po vsej Italiji 20 tisoč «brigatistov» . . .

Pismo, o katerem policija vodi preiskavo, je vzbudilo precej dvomov glede avtentičnosti. Vsekakor še enkrat dokazuje pravo matrico samozvanih «Rdečih brigad», ki pod navidezno levičarskimi frazami samo ustvarjajo napeto ozračje, ki koristi edino reakcionarnim silam.

Nalezljive bolezni v tržaški občini

Občinski zdravstveni funkcionar je sporočil, da so v prejšnjem tednu zabeležili naslednje primere nalezljivih bolezni: šest primerov škarlatinke, en primer gastroenteritisa, 9 primerov ošpic, 17 primerov noric ter po en primer šena, vnetja priušesne slinavke, srbečice in vnetja jeter.

● **Tržaški pokrajinski svet** se bo sestal v četrtek, 27. junija, ob 18. uri.

SPECIALIZIRANE PRIREDITVE NA VELESEJMU

Zaključena zasedanja o lesu danes v ospredju vprašanja kave

Pomen tržaškega posvetovanja pred obnovitvijo mednarodnega sporazuma o kavi

Na 26. tržaškem velesejmu so včeraj zaključila tridnevna posvetovanja o lesu. Zadnja tema v središču pozornosti številnih domačih in tujih strokovnjakov se je nanašala na razvoj lesne industrije v čezmorskih deželah dobaviteljicah lesne surovine. Zasedanje je vodil ravnatelj Lesnega centra iz Firenc prof. A. Giordano. V zvezi z možnostmi pospešenega izkoriščanja gozdnega bogastva afriške celine, je predstavnica Evropske gospodarske skupnosti dr. Landweirt opozorila na dejstvo, da se evropske države čedalje bolj usmerjajo k azijskim dobaviteljem. Razloga za to ni morda iskati v kakovosti surovine ali v cenah balga, temveč v dejstvu, da so laže dostopni gozdovi v Afriki že v dobri meri izčrpani. Azijski pragozdovi pa segajo še do morja in rek, tako da je surovina takoj pri roki, medtem ko je treba v Afriki po žlahten les daleč v notranjost. Prodiranje v notranjost celine pa je zelo draga in zamudna zadeva, ki se je izkoriščevalci gozdov neradi lotijo, če imajo na voljo tudi druge izbire. Azijski gozdovi so že privabili ameriški in japonski kapital, v Afriki pa je tovrstno sodelovanje šele v povojih. Evropske države se sploh ne navdušujejo za nalaganje kapitalov v gozdove črne celine in skrbijo pretežno za to, da zagotovijo domačim uvoznikom čim več hlodovine. Računica pa kaže — je zaključila izvedenka EGS — da bi se nalaganje kapitalov v lesne industrijske obrate v Afriki izplačalo, če bi se razvite dežele zadovoljevale z uvozom polizdelkov za nadaljnjo predelavo in dodelavo.

Italija sodi med tiste države, ki nalagajo prav skromne kapitale v lesno industrijo afriških dežel. Temu je deloma krivo dejstvo, da država ne nudi operaterjem nobenega jamstva za investirana sredstva. Ob koncu zasedanja so zato sprejeli resolucijo, ki so jo podpisali predstavniki Italijanskega združenja lesnih industrijcev in dežel dobaviteljic, prisotnih na sejmu, in ki obvezuje vlado, da izglasuje posebno zakonsko normo za jamstveno kritje naložb italijanskih operaterjev v lesno industrijo v tujini. Na srečanju so nadalje sklenili, da bodo s pristojnimi organi sprožili vprašanje tudi na milanskem sejmu 1975 in da bo Italijanska zveza lesnih industrijcev organizirala obisk gospodarskega odposlanstva v Gabonu in Kamerunu.

Včerajšnji dan na sejmu je bil posvečen afriškim deželam iz skupine EAMA, to je iz skupine držav, ki sodelujejo na podlagi posebnega sporazuma z evropsko deveterico. Ob tej priliki se je mudilo v Trstu odposlanstvo afriških predstavnikov, ki so dopotovali v naše mesto na povabilo EGS. Afriške dežele (uradno so na sejmu prisotne Burundi, Ljudska republika Kongo, Gana, Somalija in Uganda, neuradno pa sodelujejo tudi Kamerun, Gabon, Slonokoščena obala in Zaire) razkazujejo na sejmu poleg lesa in kave še kože, banane, bombaž, zemeljske lešnike, tobak, rudo, čaj, palmovo olje, kakao itd., njihovi predstavniki pa se zanimajo za naložbe ne le v lesni, temveč tudi v prehrambni industriji (zlasti sladkorne tovarne in tovarne ribjih konserv), ter v železarski in kemični industriji.

Danes bo na sejmu 10. mednarodni dan o kavi. V dvorani za konference se bo ob 9.30 začelo zasedanje na temo: «Bodočnost kave v Evropi». Razpravo bo vodil predsednik Odbora evropskih združenj za kavo M. Trombetta, glavno poročilo pa bo prebral izvedenec Le Chevalier iz Le Havra. Na srečanju bodo sodelovali tudi predstavniki tržaškega združenja trgovcev in industrijcev s področja kave. Zanimanje strokovnjakov za današnje srečanje je toliko večje, ker mednarodni poslovni krogi pričakujejo iz Trsta jasno besedo o bodočem razvoju Mednarodnega sporazuma o kavi ICO. Sporazum je bil prvič dosežen leta 1962 za dobo pet let, nato pa je bil podaljšan do leta 1972. Na njegovi podlagi naj bi bilo državam potrošnicam zagotovljeno redno oskrbovanje s kavo, deželam pridelovalkam pa primerne odkupne cene. V resnici so razvite države izigrale tretji svet, tako da prejemajo redno kavo iz Afrike, plačujejo pa jo čedalje slabše. Leta 1962, ko je stopil v veljavo sporazum, so morali Afričani odšteti za navaden džip toliko denarja, kolikor so ga prejeli za 182 vreč kave (po 60 kg), deset let pozneje pa so morali za isti džip izročiti že 350 vreč kave. Sporazum je trenutno na slepem tiru in prizadete države se pripravljajo na njegovo obnovitev. Prav zato naj bi današnja razprava na tržaškem velesejmu nudila opazovalcem in prizadetim operaterjem vpogled v najnovejša usmerjanja pristojnih krogov s tega področja.

V okviru lesne specializacije tržaškega sejma in ustreznih spremnih prireditev sta se včeraj na trgovinski zbornici sestala vodilni svet italijanskega združenja pražilcev kave in vodstvo Italijanskega odbora za kavo. Razpravljali so o vprašanjih, ki zadevajo trgovino, preprodajo in industrijsko predelavo poživila.

Obvestilo podjetja ACEGAT

Drevi zmanjšana dobava vode

Občinsko podjetje ACEGAT sporoča, da bodo zaradi popravil na vodovodnem omrežju zmanjšali dobavo vode v nekaterih mestnih predelih danes ob 21. uri. Stanje se bo normaliziralo jutri popoldne.

Ob današnji spominski svečanosti v Rižarni

Danes poteka 30 let od dneva, ko so nacistični zločinci umorili in nato sežgali v Rižarni 40 slovenskih, italijanskih in hrvaških antifašistov ter borcev za svobodo, 20 žensk in 20 moških. Med 21. in 22. junijem 1944 je vso noč gorel in deloval krematorij, značilni dim in oster vonj, ki je udarjal skozi zaprta okna v stanovanja, pa je vedno bolj pogosto opozarjal ljudi, da se v Rižarni dogajajo hude stvari, dolge mesece, vse do konca aprila 1945, ko so od Škednja do Kolonkovca neusmiljeno pokale partizanske puške in so edinice osvobodilne jugoslovanske armade že prodirale v tržaško predmestje. Takrat se je prenehala tragedija Rižarne, nacistični zločinci pa so razstrelili krematorij, da bi izbrisali grozno pričo.

Današnji dan velja nekako za uradni začetek delovanja krematorija v Rižarni, zadnje raziskave pa govorijo, da je krematorijska peč začela delovati že 4. aprila 1944, ko so tam sežgali trupla 71 talcev, ustreljenih na Opčinah. To pa ni toliko važno, kot je važno dejstvo, da je bilo v Rižarni umorjenih in sežganih nekaj tisoč Slovencev, Italijanov in Hrvatov, več tisoč pa jih je šlo skozi Rižarno v nemška koncentracijska taborišča. Zaradi tega je bila Rižarna pred desetimi leti proglašena za nacionalni spomenik in je bila urejena, da se ohrani kot trajen spomin in opomin.

Svečana otvoritev, ob navzočnosti predsednika republike, bo v prvi polovici oktobra.

Današnja obletnica pa ne sme kar tako mimo nas. Zato bo danes, ob 19. uri, v Rižarni spominska svečanost, ki jo prirejejo združenja ANED, ANPI in ANPPIA.

Ob tej obletnici je tržaška občina izdala proglas, v katerem poudarja, da se Trst klanja spominu žrtev in da se pripravlja svečana otvoritev nacionalnega spomenika.

Danes, nadaljuje proglas, se bodo na vabilo združenj tistih, ki so preživeli grozote uničevalnih nacističnih taborišč, zbrali občani na kraju, ki ga je posvetila kri tisočerih mučenikov. Zbrali se bodo tudi zato, da potrdijo svoje odločno in budno protifašistično prepričanje. Rižarna bo danes odprta za občinstvo od 8. do 20. ure.

KER SO BILI ODSOTNI ŠTEVILNI SVETOVALCI

OBČINSKI SVET NI ODOBRIL POSOJIL

Pesante potrjen za novega občinskega svetovalca

Tržaški občinski svet ni mogel na včerajšnji seji odobriti najema posojil, ker so manjkali štirje svetovalci levosredinske večine, saj je za posojila potrebna absolutna večina občinskega sveta. To je ponoven primer, kako je občinski svet dejansko paraliziran, in dokaz, da se v zadnjih tednih stvari samo še zavlačujejo. Prav tako pa je tudi dejstvo, da se ne razpravlja in ne odloča o zelo važnih vprašanjih, kot so: obe gledališči (slovensko in italijansko), petrolejsko pristanišče, hitre cestne zveze, univerza in zdravstveni konzorcij. Zaradi tega se pohodnikih občinskega sveta že šušlja o možni krizi.

V začetku občinske seje je župan prečital pismo, s katerim je tudi Augusto Segene podal ostavko na mesto občinskega svetovalca, ker je sindikalist in je nezdružljivo mesto sindikalnega funkcionarja z izvoljenim predstavnikom v javni ustanovi. Na njegovo mesto je bil potrjen Livio Pesante, ki bo torej odslej zastopal v tržaškem občinskem svetu socialistično stranko.

Sledila je dolga razprava o izdatku 28 milijonov lir, ki se nanaša na reklamno kampanjo nove ureditve tržaškega prometa. Sklep je odobril občinski odbor lani po naglem postopku, nadzorni organ pa ga je zavrnil, češ da «izdatek ni bil nujen, da je bil prevelik in da rezultati ne ustrezajo stroškom».

V razpravo so posegli številni svetovalci, tako da je že postalo jasno, da gre za poskus, da se seja zavleče in da bi med tem časom priklicali katerega od manjkajočih svetovalcev večine ter nato razpravljali o posojilu 4.940 milijonov lir za delno kritje občinskega proračuna, obenem pa tudi o izredno kritičnem finančnem stanju občinske uprave. Vse je bilo zaman in se je seja končala brez glasovanja.

Praznik tiska na Opčinah

Danes in jutri ima openska sekcija KPI v Prosvetnem domu vsakoletni praznik tiska. Program praznika je letos še posebno bogat, saj so že v četrtek v dvorani Prosvetnega doma odprli razstavo slovenskih tržaških slikarjev, Cesarja, Černigoja, Hlavatyja, Palčiča, Spacala in Zajca, ki bo ostala odprta do torka. Danes se bo praznik začel ob 19. uri, ob 21. uri pa bo kot osrednja točka programa nastop folklorne skupine iz tržaškega dijaškega doma .

Jutri se bo program odvijal popoldne, nastopili pa bodo godba iz Križa ter kar trije pevski zbori: «Vesna» iz Križa, «Vasilij Mirk» s Proseka - Kontovela ter «Tabor» z Opčin. Na zborovanju, ki bo prav tako v nedeljo popoldne, bosta govorila senator Paolo Sema in poslanec Albin Škerk.

Natečaj za ravnatelja pri pokrajinskem laboratoriju za higieno in profilakso

Tržaška pokrajina sporoča, da je ponovno odprt natečaj za mesto ravnatelja zdravstveno - mikrografskega odseka pri pokrajinskem laboratoriju za higieno in profilakso v Trstu. Prošnje je treba vložiti do 12. ure 6. julija letos. Za mesto lahko zaprosijo kandidati, ki so promovirali za doktorja iz medicine in kirurgije in opravili habilitacijski izpit za opravljanje svobodnega poklica ter so bili že zaposleni pri podobnem zavodu ali kot asistenti pri kaki univerzi ali višji srednji šoli. Razpis natečaja je na razpolago zainteresiranim pri tajništvu tržaške pokrajine, Ul. Geppa, 21, 2. nadstr. vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Italijansko - ameriško združenje prireja od 17. junija do 19. julija izpopolnjevalni tečaj angleščine za odrasle ter študente nižjih in višjih srednjih šol. Tečaj, ki se razčlenjuje v več stopenj, bo obsegal dvajset ur lekcij, vpisnina pa znaša 13 tisoč lir. Vpisovanje je na sedežu združenja v Ul. Roma 15 od 9. do 12. ure ter od 15. do 19. ure do vključno 17. junija.

BCIRE
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE S.P.A.
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
TRST - UL. F. FILZI 10 tel. 38-101, 38-045

URADNI TEČAJ BANKOVCEV

Ameriški dolar	654.—
Funt šterling	1565.—
Švicarski frank	218,20
Francoski frank	132,75
Nemška marka	256,65
Avstrijski šiling	35,65
Dinar: debeli	43.—
drobni	43.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

NA VELIKI MATURI 97 KANDIDATOV

Objavljen seznam članov maturitetnih komisij

Največ dijakov bo delalo zrelostne izpite na trgovskem zavodu «Ž. Zois»

Objavljamo seznam članov komisij zrelostnih izpitov, ki se bodo pričeli 2. julija s pismeno nalogo iz slovenščine.

Na znanstvenem liceju «F. Prešeren» se je prijavilo za maturo 23 dijakov, od katerih je samo eden zunanji. Komisiji bo predsedoval univ. prof. Francesco Pisani, člani komisije pa bodo Vladimir Desco za italijanščino, Janja Auersperg Novak za slovenščino, Andrej Bratuž za filozofijo, Zdenka Tommasi Vodopivec za fiziko ter kot notranji član komisije Sonja Tomines za matematiko in fiziko.

Izpitno komisijo na klasičnem liceju bo vodil univ. prof. Božo Radovich. Komisijo bodo sestavljali Kazimir Faganel za italijanščino, Valerija Glavic vd. Venuti za slovenščino, Marija Luiza Cenda por. Klinc za grščino, Branko Ferlat, za matematiko ter Ivan Černic (za matematiko in fiziko) in Katerina Faganel (za slovensko književnost in latinščino) kot notranja člana. Zrelostni izpit bo polagalo 11 kandidatov iz Trsta in 4 iz Gorice.

Zrelostni izpit na trgovskem zavodu «Ž. Zois» bo polagalo 38 dijakov. Komisiji bo predsedoval univ. prof. Aleksej Lokar, sestavljali pa jo bodo Majda Sfiligoj por. Corsi za italijanščino, Maksimilijan Šah za slovenščino, Boris Massera za pravo, Branko Pegan za blagoznanstvo ter notranja člana Robert Petaros za slovenščino in Stanislav Soban za pravo.

Za zrelostni izpit na učiteljišču se je prijavilo s Tržaškega 18 kandidatov (dva zunanja), iz Goriške pa trije kandidati. Komisiji bo predsedoval univ. prof. Martin Jevnikar, sestavljali pa jo bodo Marija Vončina por. Bednarik za italijanščino, Samo Pahor za slovenščino, Rafko Premrl za pedagogijo in filozofijo, Anton Penko za prirodoznanstvo, kemijo in zemljepis ter še notranja člana Karel Bajc za matematiko in fiziko ter Stanislav Bratina za slovenščino in zgodovino.

Vpisovanje v otroške vrtce ONAIRC

Ustanova ONAIRC sporoča, da bo vpisovanje v otroške vrtce ONAIRC v tržaški pokrajini od 24. do 27. junija od 15. do 16. ure. Starši bodo morali kasneje potrditi vpis.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 22. junija
AHAC

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.58 — Dolžina dneva 15.43 — Luna vzide ob 7.54 in zatone ob 22.40.

Jutri, NEDELJA, 23. junija
KRESNICA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 23,1 stopinje, najnižja 17,3, ob 19. uri 21,5 stopinje, zračni tlak 1016,1 mb, stanoviten, veter 7 km na uro jugovzhodnik, vlaga 65-odstotna, dežja je padlo 0,3 mm, nebo 2 desetinki pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 18,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 21. junija 1974 se je v Trstu rodilo 6 otrok, umrlo pa je 5 oseb.

UMRLI SO: 91-letni Edmondo Oberti di Valnera, 80-letna Maria Rabassi vd. Belgrado, 60-letna Emilia Cibic por. Pertot, 34-letna Liliana Limoncin, 84-letni Piero Moro.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

All'Esculapio, Ul. Roma 15; INAM, Al Cammello, Drevored XX. septembra 4; Alla Maddalena, Istrska ulica 35.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
od 19.30 do 8.30)

Pizzul . Cignola, Korzo Italia 14; Prendini, Ul. Tiziano Vecellio 24; Seravallo, Trg Cavana 1.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec (tel. 228-124); Bazovica (tel 226 165); Opčine (tel. 211-001); Proseek (tel. 225-141); Božje polje - Zgonik (tel. 225-596); Nabrežina (tel. 200 121); Sesljan (tel. 209-197); Zavlje (tel. 213-137); Milje (tel. 271 124).

Mladinsko društvo «Vigred» — Sempolaj priredi jutri, 23. junija na trgu v Šempolaju

KRESOVANJE

Program: ob 14.00 šahovski turnir — ob 16.00 vaške igre — ob 19.00 koncert mešanega zbora «Rdeča zvezda» iz Saleža — ob 20.00 ples z ansamblom Iga Radoviča.

O mraku prižganje kresa z nastopom tržaške folklorne skupine. **Delovali bodo dobro založeni kioski z mesom na žaru in s pristno domačo kapljico.**

VABLJENI!

Mladina iz Boljunca
organizira 22., 23. in 24. junija

ŠAGRO NA JAMI

Sobota: ob 19. uri Mladinski pevski zbor osnovne šole «Fran Rozman - Stane» iz Šmartnega pri Litiji
ob 20.30 do 24.00 Ples

Nedelja: ob 17. uri godba na pihala «Breg». Folklorna skupina dijaškega doma, Pevski zbor «F. Prešeren» iz Boljunca
od 20.30 do 24.00 Ples

Ponedeljek: od 20.30 do 24. ure ples. Igral bo ansambel «Super Group.

Delovali bodo kioski

Šolske vesti

Ravnateljstvo srednje šole Fran Erjavec v Trstu vabi na ogled razstave risb in drugih šolskih izdelkov svojih učencev. Razstava bo odprta še danes, 22. t. m., ob 9. do 12. ure

Na znanstvenem liceju «France Prešeren» dijaki razstavljajo svoje risarske izdelke še danes od 10. do 12. ure.

Učenci in učiteljstvo osnovne šole v Trebčah vabijo na zaključno prireditev, ki bo danes, 22. junija, ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebčah, in na razstavo ročnih izdelkov in risb, ki bodo razstavljeni v šolskih prostorih 23. junija, od 9. do 12. in od 16. do 20. ure.

Osnovna šola «Karel Destovnik - Kajuh» v Gropadi obvešča, da bo razstava ročnih izdelkov in risb v nedeljo, 23. t.m., od 9. do 13. in od 15. do 20. ure. VLJUDNO VABLJENI.

Vpis v slovenske osnovne šole

Didaktična ravnateljstva sporočajo, da je na vseh osnovnih šolah na Tržaškem vpisovanje učencev v 1. razred do 28. junija vsak dan od 9. do 12. ure.

Prosveta

PD «Ivan Grbec» — Škedenj sporoča članstvu in prijateljem, da bo postaja Radio Trst A oddajala danes, ob 19. uri reportažo o društvu.

Razstave

V **Prosvetnem domu** na Opčinah so odprli razstavo del slovenskih slikarjev Cesarja, Černigoja, Hlavatyja, Palčiča, Spacala in Zajca. Razstava spada v okvir praznika komunističnega tiska in bo odprta vsak dan, do 25. junija, od 19. do 22. ure.

V galeriji **«Rettori - Tribbio 2»** na Starem trgu 6 razstavlja svoja dela Milančanka Bruna Tavazzi. Razstava bo odprta do 5. julija.

V galeriji **«Torbandena»** v istoimenski ulici razstavlja tržaški slikar Giordano Sedmak.

V **galeriji S. Maria Maggiore,** v Ul. Collegio 6 razstavlja svoja dela Mario Bessarione. Razstava bo odprta do konca meseca.

V razstavišču **Galleria degli artisti,** na Bencovem trgu 3 razstavlja tržaška slikarka, ki se podpisuje z imenom Pama. Razstavljala bo do 25. junija.

V Rimu v galeriji **«Colosseo»** je odprl razstavo svojih del naš tržaški likovnik Demetrij Cej, ki bo razstavljal do 30. junija.

V koprski galeriji **«Meduza»** sta odprla razstavo svojih grafik Štefan Galič in Marjan Kravos.

V tržaški galeriji **Tommaseo** je odprl razstavo svojih del znani likovnik Enrico Paulucci.

V **občinski galeriji** Megi Pepeu razstavlja svoja dela.

V **združenju «G. Salvemini»** na Korzu Italia 12 so odprli slikarsko razstavo, ki jo prireja več umetnikov v znak solidarnosti z anarhistom Marinijem. Slike razstavljajo umetniki: Altieri, Carbone, Cassetti, Cej, Černe, Cogno, Doliach, Dugo, Gironcoli, Marabini, Marassi, Mauri, Mocchiutti, Momi, Palli, Pausig, Piva, Punis, Rodriguez, Spacal in Vavassori. Razstava bo odprta do 27. t.m.

V **občinski galeriji** razstavlja do 27. t.m. svoja dela slikar Arturo Manzano.

Danes bodo ob 18.30 v galeriji Sofianopulo odprli razstavo del slikarja C. Nordia, ki bo odprta do 3. julija.

Mali oglasi

TVRDKA CRASSO, pisarniški stroji, razstavlja na tržaškem velesejmu elektronske računalnike HEW LETT — PACKARD.

DRUŽINA Kosmač, Zabrežec 20 prodaja teren za gradnjo privatnih hiš.

OBIŠČITE NOVO TRGOVINO
Bon-Pas Arredamento
POGRINJALA — ODEJE
PREPROGE — ZAVESE
Ul. C. Battisti, 14 — tel. 62917
TRST
NASPROTI VELEBLAGOVNICE STANDA
V času tržaškega velesejma do 30. junija nudimo posebne popuste

Kino

Ariston — I.N.C. 16.30—22.00 «Harold e Maude». Barvni zabavni film. Igra ta Ruth Gordon in Bud Cort.

Nazionale 15.30 «Revolver». Barvni film. Igrajo: Agostina Belli, Oliver Reed, Fabio Testi, Paola Pitagora. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Excelsior 16.00 «Ultimatum alla polizia». Barvni film. Igrajo Riccardo Cucciolla, Mariangela Melato, Mylene Demonget. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Grattacielo 16.00—22.15 «Qui Montecarlo... Attenti a quei due». Tony Curtis in Roger Moore. Barvni film.

Fenice 16.00—21.45 «Dove osano le aquile». Barvni film. Igrajo Richard Burton, Clint Eastwood, Mary Ure in Patrick Wymark.

Eden 15.30—22.15 «Il portiere di notte» Barvni film. Igrajo Dirk Bogarde, Charlotte Rampling, Philippe Leroy in Gabriele Ferzetti. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ritz 16.00 «Agente 373: Police conection». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Aurora 16.30 «Cinque matti al supermercato». Barvni zabavni film. Igra znana skupina «Les Charlots».

Capitol 16.30 «Virilità». Barvni film, v katerem igrata Agostina Belli in Turi Ferro. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Cristallo 16.30 «Sutjeska» (La quinta offensiva). Barvni film, v katerem igra glavno vlogo Richard Burton.

Impero 16.30 «Sedicianni». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Filodrammatico 16.30—22.00 «I maschioni». Barvni film. Strogo prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 «Patroclooo... e il soldato Camillone». Barvni zabavni film. Igra Pippo Franco.

Ideale 16.00 «Le avventure di Robinson Crousoe». Barvni pustolovski film. Igra Hugo Stilitz.

Vittorio Veneto 16.00—18.00—20.00—22.00 «Un rebus per l'assassino». Barvni film. Igra Richard Beniamin.

Abbazia 16.30 «Tarzan e il cimitero degli elefanti». Barvni pustolovski film. V glavni vlogi Johnny Weissmuller.

Astra 16.30 «La spada nella roccia». Barvni Walt Disneyev film. Risanka

Radio 16.30 «I sette diavoli del Tai-Kik». Barvni kitajski film o karateju.

Poletni kino «Ex Soci» 21.00 «La supertestimone». Barvni film, v katerem igrata Monica Vitti in Ugo Tognazzi.

Izleti

SPDT priredi 29. in 30. junija t.l. dvodnevni avtobusni izlet v

SVETOVALEC DOLFI WILHELM O VAŽNEM VPRAŠANJU JUSARSKIH ZEMLJIŠČ

Jusarska zemljišča je treba upravljati v interesu Kraševcev

Že dve leti Gropajci zaman čakajo, da se v vasi uredi igrišče

Na eni izmed zadnjih sej tržaškega občinskega sveta je podžupan Giuricin odgovoril na vprašanje svetovalca KPI Wilhelma o kriterijih, ki jih uporablja občina pri upravljanju jusarskih zemljišč in pri oddajanju teh zemljišč v najem. Podžupan Giuricin je navedel zakonske predpise in znana dejstva o prednosti tistih, ki imajo zemljišča v dejanski posesti deset let in ki so na zemljišču izvedli razne izboljšave. Podžupan pa je predvsem poudaril, da občina ni edina pristojna, ker ima zadnjo besedo komisariat za jusarska zemljišča.

Svetovalec Wilhelm z odgovorom ni bil zadovoljen, ker bi morali ta zemljišča upravljati v interesu skupnosti, katerih resnična last bi morala biti in ki je skupnost prebivalcev kraških vasi. Do 1972. leta so zemljišča upravljale zadruge upravičencev in tudi sedaj obstajajo družine, ki so zemljišča uporabljale desetletja in ki so s krvavimi žulji na rokah očistila kamenj, postavile ograde itd. Prav zaradi tega bi bilo treba zemljišča upravljati v interesu Kraševcev.

Žal pa se prepogosto dogaja, da se ne skrbi za prebivalce, kot je to primer prebivalcev Gropade, ki že dve leti zaman čakajo, da se zemljišče sredi vasi uredi v park, ki bi služil kot igrišče za otroke. Prepogosto se dogaja, da zemljišča izkoriščajo oni, ki se znajdejo po zapletenih hodnikih občinske uprave. Svetovalec Wilhelm je zaključil, da morata na vsak način izreči svoje mnenje, kadar gre za vprašanja jusarskih zemljišč, ali za kakršno koli izpremembo, prizadeti konzulti.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

ODBORNIK MAURO V RIMU

Okrogla miza o zadružništvu

Na pobudo deželnega odbornika za zadružništvo Maura je bila včeraj v Rimu posebna okrogla miza, ob kateri je stekla razprava o zakonskih normah, ki urejajo področje zadružništva in o nujnosti uvedbe nekaterih sprememb. Sestanka so se udeležili zastopniki italijanskih dežel s posebnim in navadni mstatutom. Fo daljši razpravi, ki je zajela zlasti vprašanje nove zakonske ureditve obrtniških dejavnosti, s katerih se pravkar ukvarjajo pristojni vladni organi, so se predstavniki dežel sporazumeli o ustanovitvi posebnega meddeželnega odbora, ki bo pobliže sledil zadevi in vzdrževal stalen stik med pristojnimi državnimi in perifernimi organi.

Na zadnji seji deželnega odbora je bil med drugim sprejet sklep, na podlagi katerega bo deželna uprava namenila goriški, videmski in pordenonski pokrajini skupen prispevek 40 milijonov lir za zaščito ribjega bogastva v notranjih vodah. Goriška pokrajina bo od tega prejela 4 milijone lir.

PRIREDITVE IN RAZSTAVE ROČNIH DEL

ŠOLA	Šolska prireditev dne	ob uri	Razstava ročnih del dne	od — do
Dolinski okoliš				
DOLINA			23. junija	9.00 - 12.00 — 17.00 20.00
MAČKOLJE	24.6.	19.00	23. junija	9.00 12.00 — 17.00 19.00
PESEK	23.6.	16.30	23. junija	9.00 — 12.00
ŽAVLJE			23. junija	9.00 — 12.00
Šentjakobski okoliš				
SV. JAKOB Ul. Frausin 12	—	—	23. junija	9.00 - 12.00 — 16.00 - 19.00
DONADONI	24.6.	po maši	22. junija	17.00 — 19.00
Ul. Donadoni 28			23. junija	9.00 - 12.00 — 17.00 19.00
SV. ANA	—	—	22. junija	9.00 - 12.00 — 17.00 19.00
Ul. Fianona 1			23. junija	9.00 — 12.00

PRED NEKAJ LETI SE JE GOVORILO DRUGAČE

Avtocestna povezava Gorice z Ljubljano bo šele sledila povezavi Trsta s Slovenijo?

Jeseni nadaljevanje gradnje avtocest od Razdrtega proti Senožečam
Povezava Razdrto - Nova Gorica pride v poštev šele po letu 1980

Avtocestna povezava iz osrčja Slovenije bo prišla v Trst prej kot v Gorico. To izhaja iz najnovejših teženj v Sloveniji, za katera se ne zavzemajo le določeni slovenski gospodarski krogi, marveč tudi italijanski (seveda tržaški) in madžarski krogi. O tem se je precej govorilo v zadnjem letu, nekak uradni pečat za javnost pa je prišel prejšnji teden, ko je časnikar Ljubljanskega «Dela» Andrej Prikovič postavil nekaj vprašanj direktorju strokovne službe republiške skupnosti za ceste inž. Lojzetu Blenkušu.

V letu 1969 je slovenska skupščina prejela cestni zakon. Ta zakon je predvideval gradnjo slovenske avtocestne transverzale na relaciji Šentilj — Maribor — Celje — Ljubljana — Postojna — Razdrto — Nova Gorica. Avtocesta bi se tako povezala na avstrijsko avtocestno omrežje pri Gradcu ter na italijansko avtocestno omrežje pri Gorici. Takoj so zaprosili kredite pri Mednarodni banki za obnovo in razvoj ter pričeli z delom na dveh odsekih: Vrhnika — Postojna in Hoče (Maribor) — Levec (Celje). Prvi odsek je že več kot leto dni odprt, na drugem pa dela potekajo s pospešenim tempom in bo najbrž že letos končan. Potem ko so zaključili dela na odseku Vrhnika — Postojna so nadaljevali dela proti Razdrtemu in že letošnjo jesen bo odsek do Razdrtega končan ter izročen prometu.

V tem času pa se je v Sloveniji marsikaj premaknilo. Politični in gospodarski faktorji so pričeli misliti na avtocestno povezavo med Ljubljano in Koprom ter na nujnost širjenja cest ali gradnje avtoceste od Ljubljane proti severu (Kranj, Bled, Jesenice, avstrijska meja). Istočasno so v Trstu z denarjem sklada za Trst dobili precej denarja za nadaljevanje gradnje avtoceste od Sesljana do Fernetičev in verjetno bodo tudi na italijanski cesti kmalu pričeli z deli na tem področju.

Na relaciji Gorica — Nova Gorica pa se je nekaj ustavilo. Medtem ko je občina Nova Gorica že pred nekaj leti zgradila v rekordnem času povezovalno cesto med Šempetrom in bodočim obmejnim prehodom Vrtojba — Štandrež ni italijansko zunanje ministrstvo dalo dovoljenja za odprtje mednarodnega prehoda na tem kraju, kjer bi se dotikali italijansko in slovensko avtocestno omrežje. Gradnja obmejnih infrastruktur se je zato ustavila, baje je centralna uprava jugoslovanskih carin dala drugam prej namenjeni denar za Novo Gorico. Tudi gradnja avtocestnega priključka od Vileš do Gorice se je iz raznih razlogov zaustavila.

Drugi trakt avtoceste od Fare do državne meje sedaj dokončujejo, vendarle bo treba za gradnjo železniškega podvoza pri Sovodnjah čakati še precej časa. Zaustavila se je tudi gradnja in ureditev cestne deteljice na Tržaški cesti. Tudi v goriški občinski upravi se je nekaj zataknilo. Načrti za avtoporto pri Štandrežu bi bili morali biti pripravljeni že pred leti, dežela je tudi dala na razpolago potrebni denar. V Trstu pa so pričeli misliti na avtoport pri Fernetičih precej časa kasneje, pa so že pričeli z delom in pridno izkoriščajo deželno podporo. V Gorici pa se zdi, da niso znali odgovorni faktorji na občini pravočasno izkoristiti ugodnega momenta in deželnega denarja. Zato smo tudi nekako izgubili avtobus.

Pred leti je bilo govora, da ponuja skupina italijanskih bank po goriški hranilnici posojilo Sloveniji za gradnjo avtoceste od Razdrtega proti Novi Gorici. Sedaj baje ponujajo nekatere italijanske banke (morda iste?) denar Sloveniji za avtocestni priključek od Divače do Sežane - Fernetičev.

Na italijansko - jugoslovansko mejo pri Sežani bo torej slovenska avtocesta prispela kasneje kot v Novo Gorico — Gorico? Že letošnjo jesen bodo v Sloveniji, pričeli z gradnjo odseka od Razdrtega do Senožeč. Tu bodo morali zgraditi 760 metrov dolg predor. Najprej bodo tu zgradili dvopasovno cesto, vse pa bo pripravljeno za nadaljnjo gradnjo štiripasovnice, torej prave avtoceste.

Šele po letu 1980 naj bi prišli v poštev podaljški od Senožeč proti Kopru in od Divače proti Sežani ter od Razdrtega proti Novi Gorici. Če pa bodo tovorni cestni promet proti Italiji preusmerili iz Gorice na Trst, bo logično, da bodo odseke proti Trstu gradili prej kot onega proti Gorici.

To je razvidno tudi iz vsebine že omenjenega intervjuja v ljubljanskem «Delu». Na goriško-vipavskem področju naj bi gradili v prvi fazi le odsek Nova Gorica — Selo; šele kasneje bi prišel na vrsto odsek Razdrto — Podnanos. Odsek Selo — Podnanos pa bi gradili v tretji etapi. Ta cesta bo štiripasovna, vendarle ne bo imela karakteristik avtoceste. Podobna bo avtocestnemu priključku Vileše — Gorica brez vmesnega zelenega pasu, bo pa širša do priključka Vileše — Gorica.

V Sloveniji imajo velike probleme z gradnjo avtocest. Potrebe so velike, promet zelo narašča, sredstev na razpolago pa je malo. Probleme imajo tudi s povezavo Ljubljane s severom, kajti leta 1980 bo na avstrijsko-jugoslovansko mejo dospela avstrijska turška avtocesta, ki bo povezovala Salzburg z Beljakom.

m. v.

Manj delovnih mest v tovarni slaščic

V neki goriški tovarni slaščic, v industrijski coni so začasno odpustili z dela okrog trideset delavk. O tem je bil tudi govor v občinskem svetu, ko je neka svetovalka zaprosila župana za posredovanje. Za zaprtje obrata pa ni tokrat kriv lastnik. Obrat so namreč zaprli na ukaz goriškega sodišča in posebnega odseka karabinjerjev. V tem tovarniškem odseku so namreč proizvajali žvečilni gumi v obliki cigaret in so ga nato prodajali v zavojčkih, na katerih so bile natiskane etikete, ki so na zavojčkih pravih cigaret. Karabinjerji in sodišče menijo, da je to nedovoljena reklama za prave cigarete. V Italiji je namreč po zakonu iz leta 1962 prepovedana vsakršna reklama za cigarete. Lastnik tovarne se bo moral sedaj zagovarjati pred sodiščem, poleg njega pa tudi njegovi zastopniki širom po Italiji, pri katerih so zaplenili vse količine te vrste žvečilnega gumija. V Italiji so štiri tovarne, ki proizvajajo tako vrsto žvečilnega gumija. Nam ni znano, da bi bili organi oblasti zaplenili žvečilni gumi tudi v drugih tovarnah.

Ob tem primeru se spominjamo tudi lanskega jesenskega posega oblasti v trgovinah z oblačili. Takrat so zaplenili vse poletne majice, na katerih so bile naslikane etikete raznih ameriških in švicarskih znamk.

JUTRI ZJUTRAJ V ULICI RANDACCIO

V poslopju nižje srednje šole odkritje kipa Ivana Trinka

Izdelal ga je kipar Božo Pengov

Jutri, v nedeljo, 23. junija, ob 11. uri bodo v šolskem poslopju v Ulici Randaccio odkrili doprsni kip beneškega pesnika Ivana Trinka, ki ga je izdelal kipar Božo Pengov iz Ljubljane. Profesorski zbor in dijaki slovenske nižje srednje šole bodo tako počastili spomin buditelja beneških Slovencev, po katerem šola nosi ime. Kip so postavili v prvem nadstropju, na hodniku poleg ravnateljstva in tajništva.

Na svečanost so povabili sedanje in bivše dijake, sedanje in bivše profesorje ter vso slovensko javnost.

Seznam članov izpraševalne komisije na trgovski šoli

Šolsko skrbništvo nam je sporočilo seznam profesorskih komisij, ki bodo nameščene v vseh višjih šolah na Goriškem ob priložnosti letošnje mature. Kot je znano bodo letos v Gorici prvič delali zrelostne izpite dijaki trgovske šole. Teh je vsega skupaj pet.

Izpraševalna komisija za trgovsko šolo je tako sestavljena: predsednik je prof. Janko Jež (ravnatel slovenskega učiteljišča «A. M. Slomšek» v Trstu). Komisijo tvorijo člani: prof. Vera Semolič - Bedendo za italijanščino (srednja šola «Ivan Cankar» iz Trsta), prof. Franc Škerlj za slovenščino (znanstveni licej «France Prešeren» iz Trsta), prof. Leopoldo Zutulio za politično ekonomijo (trgovska šola iz Trsta), prof. Marijan Bajc za pravo (trgovska šola «Žiga Zois» iz Trsta). Za predstavnika razreda so izbrali prof. Vladimirja Šturma.

Naj omenimo, da bo ravnatelj klasičnega liceja «Primož Trubar» v Gorici Boris Tomažič predsednik komisije na znanstvenem liceju «M. Buonarroti» v Tržiču.

Naše vinorodno področje so, na povabilo upraviteljev konzorcijev za zaščito tipičnih briških in posoških vin, obiskali številni agronomi. V skupini so bili Italijani, Američani, Grki, Španci, Francozi. Ogledali so si področje nižinskih vin v Posočju, nato jih je dr. Fabbro sprejel v deželni enoteki v Gradišču. Tu jim je dr. Fabbro prikazal namen enoteke in tudi področje, kjer delujeta oba konzorcija. Pozneje so si ogledali kmetijsko posestvo Felluga v Gornjem Russizu v Koprivnem, kjer je novi lastnik, veletrgovec z vinom, na zelo moderen način uredil nove vinograde na področju sto hektarjev.

Agronomi so pokusili briška in nižinska vina. Direktor deželnega enološkega centra dr. Nussi jih je nato pospremil v Čedad, kjer so si ogledali tamkajšnjo srednjo kmetijsko šolo.

Prosvetno društvo «Kras» iz Dola in s Poljan ter sekcija ANPI iz Dola vabita danes in jutri zvečer k Devetakom na

POLETNI PLES

Igral bo ansambel «The Lovers» iz Sovodenj.

Vabljeni!

NA POBUDO ZDRUŽENJA «PSICHIATRIA DEMOCRATICA»

V Gorici prvi vsedržavni shod o moderni psihiatrični oskrbi

Drevi bo v telovadnici «Lenassi» debata o današnjem stanju v goriški umobolnici

V Gorici, v dvorani UGG, se bo danes pričel prvi vsedržavni shod, ki ga sklicuje združenje «Psichiatria democratica». Združenje je bilo ustanovljeno lani, v njem pa so včlanjeni zdravniki, socialni asistenti, bolničarji, skratka vsi, ki so aktivno soudeleženi v zdravniški psihiatrični oskrbi bolnikov in ki se zavzemajo za moderne prijeme na tem zdravstvenem področju. Gorico so izbrali za kraj prvega svojega shoda zato, ker je tu prof. Franco Basaglia pričel leta 1962 z novimi prijemi. Prof. Basaglia vodi sedaj bolnišnico v Trstu, njegovi somišljeniki in tudi zdravniki, ki so bili v službi v preteklosti v Gorici prakticirajo danes v vsej državi, njihovo delo pa je vzbudilo v konservativnih krogih precej odpora in negodovanja in zaradi tega se je lani sodelovanje socialistične stranke z demokristjani v goriški pokrajinski upravi prekinilo.

Na današnjem shodu, ki se bo pričel ob 9. uri, bo že dopoldne na sporedu predavanje o temi «Psihiatrija in sodstvo», ki sta ga pripravila Vincenzo Accattatis in Franco Basaglia. Sledila bo diskusija, popoldne ob 15. uri pa bo na sporedu drugo predavanje: «Socialna emarginacija in psihiatrija». Predavala bosta Vieri Marzi in Mario Scarcella. Shod se bo nadaljeval jutri ob 9. uri. Na njem bosta Sergio Piro in Michele Risso predavala o pripravljanju operaterjev za to področje.

V okvir tega shoda spada tudi slikarska razstava del najbolj znanih italijanskih slikarjev, ki bo odprta v krožku «Salvemini» v Ul. 9. avgusta. Svoja dela so darovali, med drugimi, Spacal, Guttuso, Zigaina. Zvečer pa bo v telovadnici Lenassi javna debata o današnjem stanju v goriški psihiatrični bolnišnici.

Svoje sodelovanje na današnjem shodu so obljubili, med drugimi, deželni odbornik za zdravstvo dr. Nardini ter predsednik tržaške pokrajine dr. Zanetti, ki bo zastopal zvezo italijanskih pokrajin. Ko pišemo te vrstice ni še znano, ali se bosta shoda udeležili uradno goriška pokrajina in goriška občina.

Upokojenec padel skozi okno in se ubil

Včeraj ponoči se je v stavbi občinske dobrodelne ustanove ECA v Ul. Baiamonti smrtno ponesrečil 69-letni upokojenec Luigi Flaibani, gost tamkajšnjega doma. Ob 1. uri ponoči je upokojenec, zaradi nespečnosti, vstal in šel k oknu. Zaradi trenutne slabosti se je Flaibani preveč nagnil čez okno in padel iz prvega nadstropja. Nemudoma so ponesrečenca odpeljali v bolnišnico, kjer mu je dežurni zdravnik ugotovil prebitje lobanje ter druge notranje poškodbe. Pol ure kasneje je Flaibani podlegel

Agentom tržiške kvesture je nemški trgovec Albin Byra iz Frankfurta, ki je v Tržiču na počitnicah, javil tatvino osebnega avtomobila mercedes, v katerem je imel kovčke in druge predmete v skupni vrednosti 10 milijonov lir. Pred tednom dni je pustil avto pri pomorskem centru Hannibal in se odpravil na križarjenje.

POBUDA TRGOVINSKE ZBORNICE

Prihodnji teden bodo razdelili nagrade za dolgoletno vestnost na delovnem mestu

Med nagrajenimi tudi nekaj naših rojakov

Odbor Trgovinske zbornice v Gorici je na svoji zadnji seji preučil seznam ljudi, ki so se javili na natečaju zbornice, ki daje nagrade za dolgoletno udejstvovanje na istem delovnem mestu. Natečaj je veljal tako za delodajalce kot za delojemalce. Tak natečaj je v Gorici že dvanajstič. Nagrade bodo podelili na svečani prireditvi, ki bo v dvorani zbornice v soboto 29. junija, ob 10.30 zjutraj.

Nagrade bodo dobili:

Kategorija A: delojemalci, ki so še vedno v službenem razmerju: 1. Bruno Comelli, dela 48 let v kmetijskem posestvu German Martino v Redipulji; 2. Galliano De Giorgi, dela 30 let v kmetijskem posestvu Piave-Isonzo v Fari; 3. Ermenegildo Puià, dela 39 let v Delavskih zadrugah; 4. Casimiro Scarabelli, dela 38 let v Delavskih zadrugah; 5. Francesco Turus, dela 37 let v Delavskih zadrugah; 6. rag. Ernesto Ghersetti, dela 35 let v Banca Friuli v Gorici; 7. Giordano Bacin, dela 40 let v tržiški ladjedelnici; 8. Oliviero Candussi, dela 40 let v tržiški ladjedelnici; 9. Laura Iacobbi, dela 37 let v podgorski predilnici; 10. Giuseppe Mauro, dela 42 let v tovarni pohištva Ivan Prinčič v Krminu; 11. Anita Pettarin, dela 37 let v podgorski predilnici; 12. Valeriano Puntin, dela 38 let pri gradbenem podjetju Stignano v Tržiču; 13. Ines Storni, dela 37 let v tovarni Passero v Tržiču; 14. Agostino Tacchinardi, dela 40 let v tovarni SAFOG v Gorici; 15. Mario Tomasella, dela 41 let v tržiški ladjedelnici; 16. Renato Varagnolo, dela 37 let v tovarni ASGEN v Tržiču; 17. Gabriele Villani, dela 38 let v tovarni ASGEN v Tržiču; 18. Guerrino Zanin, dela 43 let v podgorski predilnici.

Kategorija B: upokojeni delojemalci: 1. Mario Vida, delal je 30 let v Banca Friuli v Gorici; 2. Pietro Pellizzoni, delal je 48 let v tržiški ladjedelnici; 3. Ermenegildo Resen, delal je 38 let v občinskem podjetju v Gorici; 4. Longino Suligoi, delal je 44 let v tovarni SAFOG v Gorici; 5. Armando Trevisan, delal je 47 let v tržiški ladjedelnici.

Kategorija C: vodilno osebje, ki jo še vedno v službenem razmerju: 1. rag. Rinaldo Domini, dela 35 let pri Banca Friuli v Gorici.

Kategorija D: industrijska, trgovska in kmetijska podjetja: 1. Ivan Prinčič in sinovi, tovarna pohištva v Krminu, deluje že 50 let; 2. drogerija Antonio Geromet v Gorici, deluje že 50 let.

Kategorije E: obrtniki in neposredni obdelovalci zemlje: 1. Giuseppe Corsi, pekarna, Zagraj, deluje nepretrgoma že 65 let; 2. Arturo De Carvalho, klobučar v Tržiču, deluje nepretrgoma že 54 let; 3. Gino Mantovani, elektromehanik v Gradežu, deluje že 52 let; 4. Erminio Rivetta, avtoličar v Gorici, deluje že 54 let; 5. Giacomo Blason, kmet v Šlovrencu, deluje že 65 let; 6. Giuseppe Boscarol, šempeter ob Soči, kmet, deluje že 53 let; 7. Giovanni Gall, kmet v Krminu, deluje že 54 let; 8. Dominik Nanut, kmet v Gorici, deluje že 60 let.

Posebno nagrado je dobil obrtnik Angelo Visintin iz Gorice, ki izdeluje pletene košare.

Izleti

SPD v Gorici javlja urnik odhoda avtobusa za izlet v Dolomite jutri, 23. junija. Gorica, Travnik ob 5.00; Podgora 5.05; Štandrež 5.10; Sovodnje 5.15. Prosimo za točnost!

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi v soboto, 29. junija vzpon na Ratitovec. Vzpon bo veljal za «Pot prijateljstva». Podrobnejše informacije na sedežu SPD, Ulica Malta, tel. 2495.

Goriški Enal priredi 29. in 30. junija dvodnevni avtobusni izlet v Slovenijo, in sicer v Maribor in Ptuj. Prvi dan si bodo izletniki ogledali Maribor in njegovo najbližjo okolico. Drugi dan pa bodo odpotovali v Ptuj, kjer bodo obiskali tamkajšnje vinske kleti in ptujski grad. Za vsako podrobnejše pojasnilo in za vpisovanje naj se zainteresiranci obrnejo do goriškega urada Enal.

Prosvetno društvo «Briški grič» iz Števerjana priredi dvodnevni izlet 15. in 16. avgusta v Velenje, Ptuj, Ljutomer, Radence, Moravske toplice, Varaždin in Zagreb. Poleg ogleda turističnih zanimivosti obiskanih krajev, si bodo izletniki ogledali še vinsko klet in kmetijski kombinat v Ljutomeru.

Vpisati se je treba čimprej pri članih društva Ivanu Humarju, Sonji Terpin in Lavreti Maraž, da si pravočasno rezervirajo mesta. Prevoz, hrana in prenočišče so vključeni v skupni ceni izleta.

Razna obvestila

V poletnem času bo pisarna Konzorcija za zaščito briških vin v Ulici Morelli 43 poslovala vsak dan od 8.30 do 12.30 in od 15.00 do 19.00. Ob petkih popoldne bodo pisarno zapirali ob 18. uri, ob sobotah bo pisarna zaprta.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «Fiore di carne». M. Van Te Ven in R. Hauer. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
CORSO 17.00—22.00 «Il terrore viene dalla pioggia». C. Lee in N. Heilbron. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
MODERNISSIMO Zaprto.
VITTORIA 17.30—22.00 «Giochi d'amore di una aristocratica». M. Lemoine in J. Reynould. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
CENTRALE 17.30—21.30 «Quattro marmittoni alle grandi manovre». G. D'Angelo in S. Leonardi. Barvni film.

Tržič

AZZURRO 18.00—22.00 «Leva lo diavolo tuo dal convento». Barvni film.
EXCELSIOR 17.30—22.00 «Dio perdona io no».
PRINCIPE 18.00—22.00 «Poliziotto marcio». Barvni film.

Nova Gorica

SOČA «Marsejski klan», francoski barvni film ob 18.30 in 20.30.
SVOBODA «Zobni zdravnik v postelji», danski barvni film ob 19.30 in 20.30.
DESKLE «Decameron», ital. barvni film ob 20.00.
PRVAČINA Prosto.
RENČE «Teksas Joe», ameriški barvni film ob 20.00.

Včeraj - danes

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Massimo Rapisarda, Erica Ferrigno, Andrea Cicuta, Federica Valenta, Silvia Aronica.

SMRTI: 60-letni upokojenec Ferdinando Micheli, 81-letna gospodinja Andreana Lutman vd. Padovan.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna San Nicolò, Ulica 1. maja, tel. 73328.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Baldini, Korzo Italija 57, tel. 2879.

Press-Advertising

od danes trošiti dobro pomeni zaslužiti.

Zakaj izgubljati čas z iskanjem iz trgovine v trgovino vsega potrebnega za tvoj dom ali za garderobo vse družine? Od danes je v Trstu veleblagovnica «IL LAVORATORE». Štiri prijetno vabljiva nadstropja z veliko izbiro raznega blaga. Za moško, žensko, mlado in otroško modo poleg boutique, toliko predlogov vrhnjih pletenin in srajc; perila in steznikov; nogavic in foulard; oblačil za na morje. Nasveti za dom obsegajo vse od splošnih hišnih potrebščin do keramike; od lestencev do zaves; od posteljnine do tepihov. Novosti veleblagovnice «IL LAVORATORE» obsegajo tudi usnjene izdelke, parfumerijo, bižuterijo in pisarniške potrebščine; opremo za taborjenje in celo igrače ter sladkarije. V veleblagovnici «IL LAVORATORE» je cena katerega koli nakupa vedno bolj ugodna. Zato se nakupovanje vedno izplača in je ... prijetno.

GRANDI MAGAZZINI
IL LAVORATORE
pravilni nakupi
Korzo Saba 15 Trst

PRIJETNO PRESENEČENJE ZA VSE KLIENTE!

SREČANJE BREŽNJEV-NIXON

O čem vse naj bi se pogovarjala

Politično razpoloženje v Moskvi, nekaj dni pred srečanjem Brežnjev-Nixon, bi bilo moč označiti prej za vzdušje dobre volje, kakor pa za stoodstotni optimizem v uspeh skorajšnjih sovjetsko-ameriških razgovorov.

Obsežni dnevni red srečanja — ki obsega tri glavna področja odnosov: politično, gospodarsko in vojno — so pripravljali tri mesece, in to zelo temeljito. Samo od letošnjega aprila je bilo na sovjetsko-ameriških relacijah več sestankov na vrhu posvečenih srečanju. Tako je Kissinger obiskal Moskvo in se tu razgovarjal z Brežnjevom in Gromikom, sovjetski zunanji minister je bil v ZDA in se razgovarjal z ameriškim predsednikom, v Parizu sta se sestala predsednik prezidija SZ Podgorni in Nixon, Gromiko in Kissinger sta skupaj bila v Ženevi in na Cipru itd.

Dobre priprave, pa so eno, stvarni odnosi na mednarodnem in bilateralnem področju — drugo. Resda do tretjega srečanja Brežnjev-Nixon, za razliko od prejšnjih dveh, prihaja v času, ko so najnevarnejša žarišča vojne vsaj omejena, če ne povsem zatrta (Vietnam, Bližnji vzhod), vendar to v bistvu še ni spremenilo svetovnih odnosov, kakor tudi niso nasprotja politične in gospodarske narave izgubila na svojem pomenu. Nasprotno.

Zaradi tega se tudi sovjetsko-ameriški odnosi niso mogli dvigniti nad to stvarnost, pa so še vedno obremenjeni s številnimi nasprotji, ki prihajajo do izraza v različnih predelih sveta.

Eden od pomembnih elementov, ki utegnejo negativno vplivati na rezultate in domet tretjega sovjetsko-ameriškega srečanja na vrhu, je tudi notranja situacija v ZDA ter položaj predsednika Nixona.

V Sovjetski zvezi, razumljivo, se zavedajo težkoč ter problemov v odnosih med Sovjetsko zvezo in ZDA. Na političnem planu je bil celo registriran določen »padec temperature», kar pripisujejo ameriškim nasprotnikom popuščanja, porast antisovjetskega razpoloženja v določenih krogih ipd. Toda to ni spravilo iz ravnotežja sovjetskega vodstva, ki še naprej vztraja na stališču — ki ga je doslej zagovarjalo — da je miroljubna koeksistenca edina alternativa hladni vojni.

Na področju ekonomskih odnosov se Sovjetska zveza še naprej nahaja v diskriminiranem položaju, namreč v Združenih državah. Ameriški kongres niti po dvet letih in pol še ni Sovjetski zvezi priznal statusa «najbolj pooblaščene nacije». V Moskvi vale krivdo za to na Izraelce in sionistično gibanje, vendar to v bistvu ne menja situacije. Ameriška administratura torej ni izpolnila obljube, ki jo je bila dala še pred prvim srečanjem Brežnjev-Nixon. Vse skupaj so skušali ublažiti s povečanjem blagovne izmenjave — od 200 milijonov l. 1971 na 1.5 milijarde dolarjev l. 1973. Vendar je nad polovico te vsote odpadlo na uvoz ameriške pšenice.

Najtežji in najbolj delikatni razgovori so vezani na vojna vprašanja. Tu, se zdi, bo prišlo do določenega sporazuma, in to v zvezi s prepovedjo atomskih poizkusov pod zemljo. Seveda so bistvena vprašanja povezana s sporazumom o omejitvi strateške oborožitve, glede česar pa vlada domala popolna negotovost. Ni potrebno posebej razlagati, da se bo brez tega tekma v oboroževanju nadaljevala. Ker je očitno, da brez postavitve osnovnih temeljev ne bo moč zagotoviti zgradbe zanesljivega miru.

Upoštevajoč, potemtakem, vse probleme in težkoče, sovjetsko vodstvo — kot se je pred kratkih izrazil Brežnjev — ne deli pesimizma nekaterih ameriških krogov. Ugledni sovjetski časopis «SAD» je s tem v zvezi zapisal v svojem uvodniku, da je od tretjega srečanja Brežnjev-Nixon moč pričakovati rezultate, kot od poprejšnjih dveh. Ne pa toliko dokumentov — doslej je bilo podpisanih 20 sovjetsko-ameriških sporazumov za različna področja — ker zdaj »ne gre toliko za količino, kolikor za kvaliteto» in pa zato, da se ti dokumenti stvarno uresničijo.

Napredni svet pričakuje, razumljivo, z velikim zanimanjem to srečanje, v upanju, da bo vendar nekaj prineslo, zavedajoč se obenem, da pa stvari ne bodo potekale gladko in da bo treba za dosego nekih trdnejših pozitivnih odnosov v bilateralnih odnosih med SZ in ZDA, kakor tudi za ustvaritev ustreznih pogojev zanesljivejšega miru, prej zagotoviti še nekatere druge elemente, zlasti v zvezi z nekaterimi vprašanji notranjega značaja in pa konceptom, kdo vse naj bi za ta mir bil porok.

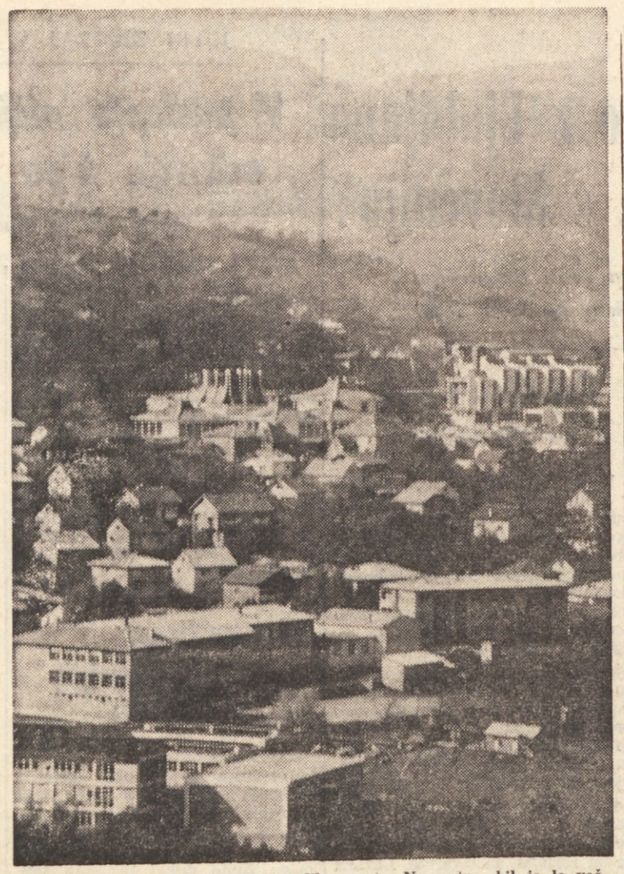

Mrkonjićgrad sicer ni bil nikoli veliko mesto. Nasprotno, bil je le večje naselje. Danes je še vedno majhno mestece, toda zelo lepo in prijazno.

ZAČETEK SICER NE OBETA VELIKO

Ameriko odkrili Kitajci?

Domnevo sta postavila dva Avstrijca - Skupina osmih mož bo skušala s starim kitajskim plovilom opraviti 16 tisoč kilometrov poti

HONGKONG, 21. — Že večkrat je bil govor, da ameriška celina — posebno južna — nima samostojne omike, ker da so njene omike nastale pod vplivom tujih. Še več, samo prebivalstvo ameriške celine je prišlo od drugod. V zvezi s tem se omenja prehod Mongolcev preko Beringove ožine, pa čeprav je hkrati znano, da štejejo ameriške prvotne prebivalce Indijance med rdečepolte ljudi. Toda tisoči let zmorejo marsikaj. Tudi to, da človeku spremenijo barvo kože. Obstaja celo trditev, da ameriške stare omike niso plod ameriških starih narodov, pač pa »obiska» s tujih planetov. O odkritju Amerike v novejših časih, torej v zadnjih stoletjih, pa je cela vrsta domnev, saj že z vseh koncev in krajev sveta oporekajo Krištofu Kolumbu njegovo zaslugo, da je «staremu svetu» odkril «novi svet».

Ob vsem tem je tako rekoč logično, da so se k besedi oglasili tudi Kitajci, saj smo že velikokrat bolj ali manj zgodovinsko ali znanstveno ugotovili, da nosijo Kitajci več zgodovinskih svetovnih prvenstev, saj je njihova zgodovina zares stara.

In tako se je v torek odpravilo na pot osem mož, ki bodo skušali na posebnem čolnu, ki je zgrajen po vzorcih starih kitajskih čolnov, prepluti 16.000 km dolgo pot in «dokazati», da so Kitajci prinesli predvsem na področje Latinske Amerike svoj vpliv in odkrili «novi svet» že davno prej, preden se je Krištof Kolumb s svojimi tremi «karavelami» odpravil na pot čez Atlantik.

Kaže pa, da ta odprava nima preveč sreče. Že nekaj tednov so morali čepeti v pristanišču v Hongkongu, kajti vetrovi so bili čolnu oziroma jadrnici nenaklonjeni. Plovilo ni moglo in ni moglo iz pristanišča. Vse do torka zvečer. Toda komaj se je dobro odpravilo na pot, že je prišlo do težav. Kakor je sporočila ekipa agencije British Broadcasting Corporation, ki je prebila prvi dan plovbe na tem plovilu, je prišlo v južnem Kitajskem morju do «incidenta», kajti krmilo se je v razmeroma blagem neurju prelomilo.

Televizijska režiserka Jenny Crooper, ki se je vrnila v Hongkong, je povedala, da so člani moštva skušali krmilo popraviti ali bolje, ga zamenjati z rezervnim, ki so ga imeli s seboj. Toda ugotovili so, da je rezervno krmilo tako šibko, da bi verjetno ne zdržalo dolge poti in bi ne hoteli z njim tvegati tako dolge poti.

Rekli smo, da neurje ni bilo hudo. To je potrdila Jenny Crooper, ki je rekla, da je bilo morje le močno razgibano, da so se dvigali le kaka dva metra visoki valovi, kar da bi plovilu, ki se odpravlja na dolgo pot, ne smelo škodovati. Jenny Crooper je takoj zapustila «Kitajce» in se vrnila v Hongkong z neko ladjo britanske vojne mornarice.

Sicer pa se bo vrnilo v pristan tudi kitajsko plovilo, ki ga vleče za seboj motorni čoln. Ne glede na to, da nima poštenega krmila, mu tudi vreme ni naklonjeno, tako da je moralo moštvo poklicati pomoč. In vendar se v drugi polovici maja začne na tem zemljepisnem področju vreme, ki bi moralo biti idealno za poskus, ki so si ga omislili «Kitajci». Letos pa je prav narobe. Namesto, da bi pihali vetrovi, ki bi potiskali plovilo proti severovzhodu, vejejo močnejše sape prav v nasprotno smer.

Sicer pa smo doslej vsakokrat dali Kitajce med navednice. To smo naredili zato, ker praktično ne gre za kitajsko pobudo, kitajski je le čoln, na katerem hočejo prepluti Tihi ocean, kitajsko je tudi ime plovila «Tai Ki», toda odpravo vodi Danec Carl Grage, in moštva sestavljajo ne Kitajci.

Ne glede na to, ali gre za kitajsko ali tujo pobudo, se bomo nekoliko ustavili pri tem svojevrstnem podvigu. Osem mož bo skušalo prepluti Tihi ocean s «sredstvi», ki jih omogoča ali daje rekonstruirani stari kitajski čoln. Gre za plovilo na jadro, ki je izdelano iz bambusa in ne iz platna. Pravzaprav je vsa struktura plovila zgrajena v glavnem iz bambusa, vsekakor iz lesa in to točno po starem modelu kitajskega čolna izpred dva tisoč in več let. Model čolna je pravzaprav napravljen iz mavca in so ga odkrili med arheološkimi odkopavanji v južni Kitajski.

Seveda so pri gradnji sedanjega plovila morali tu pa tam upoštevati tudi sodobno tehniko. Toda vse to le za izboljšanje zvez in stikov s svetom. Če bi bilo res ali če je bilo res, da so pred tisoči let Kitajci prepluli s takšnim plovilom Tihi ocean, prav gotovo niso med plovbo imeli nikakršnih stikov z ostalim svetom. Sedanji junaki Pacifika pa bodo radijsko povezani z ostalim svetom. Hkrati pa so si na čoln prinesli celo goro hrane v konzervah. Iz tega izhaja, da bo sedanja plovba veliko lažja in bolj varna kot je bila morebitna plovba pred tisočletji. Poleg tega, da je plovilo kar se da podobno nekdanjemu kitajskemu plovilu, so sedanji pomorščaki vzeli s seboj psa, kot so ga nekoč imeli kitajski pomorščaki na vsakem plovilu. In še ena podobnost: nekoč so na jambor svojega plovila obešali podobo «velikega krmarja», danes je na plovilu «Tai Ki» podoba Maocetunga.

Toda nekoč so se odpravljali na pot resnični pomorščaki, med sedanjo posadko pa so celo ljudje, ki so prvič «na morju». Zato ni nič čudnega, če jih že sedaj muči morska bolezen.

Kot smo že rekli, je poveljnik plovila Danec. Med posadko pa sta tudi dva Avstrijca in sicer Kuno Knobl in Arno Dennig, ki sta postavila svojo domnevo o vlogi Kitajcev pri ustvarjanju in pri nastajanju civilizacije v Latinski Ameriki na dokaj sprejemljive argumente. Tu je tudi Američan, nadalje en Danec, en Nemec, tako da Kitajcev na starem kitajskem plovilu sploh ni.

Berite v zadnji številki
TV - 15
Str. 1-3: 7. kongres ZZB NOV v Zagrebu
Str. 5: *Silvo Teršek:* KAJ VEM O TRADICIJI NOB (obisk na šolah v Šoštanju, Novem mestu, Ajdovščini in Ljubljani)
Str. 20: *Ive Mihovilović:* USTAŠKI KRALJ, USTOLIČEN V LJUBLJANI (podlistek)

NA FILMSKIH PLATNIH

Peter Sasdy:

«Nothing but the Night»

Peter Sasdy pa je res veliko razočaranje. Če je bil «Gli artigli dello squartatore» dober film, če je «Una messa per Dracula» lahko še deloma prepričal, so «Countess Dracula». «Doomwatch» in ta «Nothing but the Night» (Il cervello dei morti viventi, 1972) res porazni filmi. In tokrat gre zelo za prvi film, ki ga proizvede protagonist Christopher Lee. Ostala protagonista tega dolgočasnega filma sta Peter Cushing in nekdanja angleška lepotica Diana Dors.

S. G.

ZAKLJUČIL SE JE II. SVETOVNI FESTIVAL ANIMACIJE

Vitalnost sodobne animacije

(Naš dopisnik poroča)

ZAGREB, junija. — Drugi svetovni festival animiranega filma, ki ga organizira vsako drugo leto Zagreb-film (alternira se s Srečanji animiranega filma v Annecyju), je prispel do konca. O festivalu animiranega filma je še teže poročati kot o drugih festivalih, kajti tu vidimo v nekaj dneh na stotine kratkometražnih filmov, tako da je na koncu težko napraviti podrobno analizo. Tudi ni mogoče navesti v poročilu niti naslovov vseh prikazanih del, ker bi drugače postal članek katalog naslovov in avtorjev. Treba je torej izbrati filme, ki so se zdeli najbolj uspeli ali vsaj najbolj reprezentativni, zavedajoč se, da bi se ob ponovnem gledanju kaka ocena lahko tudi spremenila.

Najprej nekaj o nagradah. Tokrat se nam je še enkrat potrdilo dejstvo o škodljivosti sistema nagrad, ki večkrat ustvarijo lažno hierarhijo, lahko podbujajo k posnemanju uspelih smeri ustvarjanja in so predvsem izraz vsakovrstnih pritiskov bolj kot «abstraktno» vzetih okusov žirije. Glede tega mislimo, da je letošnji zagrebški festival osvojil drugo mesto takoj po festivalu v Cannesu. Čeprav so bili vsej člani žirije gledni ustvarjalci svetovne animacije (Italijan Bruno Bozzetto, Bolgar Donio Donev, Kanadec Sidney Goldsmith, Američanka Faith Hubley, Sovjet Ivan Ivanov-Vano, Čehoslovak Bretislav Pojar in Zagrebčan Ante Zaninović), nam je težko sprejeti nekatere njihove izbire. Predvsem je bila pretirana podelitev kar obeh največjih nagrad zagrebški šoli, o katere mojstrskosti ne dvomino, vendar menimo, da njena proizvodnja ni bila tako hegemonska, kot se sklepa iz zapisnika žirije. Največja nagrada, Grand Prix najboljšemu filmu iz vseh kategorij je šel Nedeljku Dragiću za «Dnevnik», odlično delo izvrstnega ustvarjalca, ki se je pa izkazal izvirnejši v kakem «Tup-tup». V kategoriji filmov daljših od treh minut, je šla prva nagrada Zagrebčanu Borivoju Dovnikoviću- Bordo za zelo zabavni «Putnik drugod razreda», druga nagrada pa američanu Samu Weissu za figurativno lep «The Legend of John Henry», ki pa zaostaja za drugimi ameriškimi deli. Šele tretja nagrada je šla izvrstnemu češkoslovaškemu delu «Ze života ptaku», zmes ironije in grenkobe treh avtorjev (Macourek, Doubrava in Born).

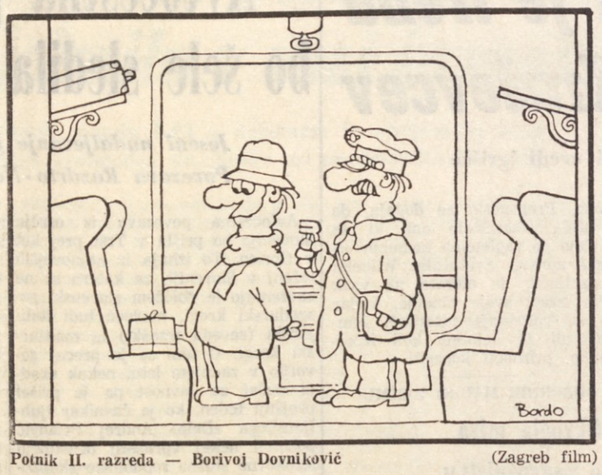

Potnik II. razreda — Borivoj Dovniković (Zagreb film)

V kategoriji filmov krajših od 3 minut je šla prva nagrada Madžaru Marcellu Jankovicsu ze lepi «Sisyphus», druga Švicarju Georgesu Schwizgebelu za «Le vol d'Icare» in tretja Francozu Pierre Davidovici za «Couleur enchainée». V kategoriji vzgojnih filmov se je upravičeno uveljavil Američan Robert Bloomberg z «Animated Pie», kolaž otroških filmov, ki dokazuje primernost tega izraznega sredstva za mladino. V kategoriji mladinskih filmov, ki niso sestavni del serije, je zmagal Sovjet Norštejn z akademskim, čeprav tehnično lepim «Lisa i zajc».

V kategoriji filmov, ki so del televizijskih serij, je zmagal edini italijanski film na festivalu, Del Masa in Gomasa «Zagor e l'erba musicale», ki ni nič posebnega, kot tudi ostala dela v tej kategoriji. Najboljši prvenec je prinesel Anglež Gerald Scarfe, karikaturist «Sunday Timesa»: ji bil to »The Long Drawn Out Trip», odlično satirično delo, ki bi lahko prišlo v poštev za kako višjo kategorijo, saj gre za delo že uveljavljenega avtorja, čeprav prvikrat aktivnega v filmski animaciji. Vsi ostali filmi v tej kategoriji so bili prvenci v popolnejšem pomenu besede, tako da bi bilo bolje izbirati med temi (seveda pišemo v logiki nagrajevanja, ki jo vsekakor zavračamo). Med prvenci nam je predvsem ugajal drugi angleški film, Antoinette Starkiewicz delo «Putting on the Ritz», lep «poklon Fredu Astairu in Waltu Disneyu».

Druge nagrade so šle izvrstnemu kanadskemu delu Paula Driessena «Au but du fil» za figurativne komponente, iznajdljivemu delu Američanov Hala in Lamba «The Last Cartoon Man» za scenarij, Sovjeta Gurviča «Kak ženi muži prodavali» za glasbeno komponento in še Francoza Philippa Faustena «Tyrannie», Estonca Raamata «Poletu» ter lepemu kanadskemu kolektivnemu prvencu «Animation from Cape Dorset».

Predem naredimo še kratek pregled po državah, bi radi omenili, da so bili vsi prikazani filmi razdeljeni (po oceni druge, selekcijske žirije) v dela, ki so konkurirala, in v dela v informativnem odseku; mnogo drugih filmov pa selekcijska komisija sploh ni pripustila. Če so bili v konkurenci tudi slabi filmi, je bilo v informativi malo dobrih, razen kake izjeme. Nasprotujemo predvsem relegiranju v informativo dveh filmov: Sovjeta Fiodora Hitruka «Ostrov» ter vzhodnih Nemcev Böttle in Hermann «Lieber Mohr». V prvem primeru je bil verjetno razlog dejstvo, da je bila Sovjetu posvečena retrospektiva, ki nam je odkrila izvrstnega avtorja, ki se zelo razlikuje od večine sovjetske tradicionalistične animacije in predvsem konformističnega pogleda na realnost. Razlog se nam vsekakor zdi nezadosten, saj bi bilo treba po tem principu postaviti izven konkurence tudi Nedeljka Dragića, katerega so organizirali razstavo risb za «Dnevnik», ki ga je prva tako »favorizirala» kot retrospektiva. V primeru vzhodnonemškega filma, v lepem slogu «silhouette» in v okusnem ironičnem tonu prikazanega izreza Marxovega življenja, pa imamo vtis, da se je selekcijska komisija bala «ideološke strumentalizacije», kar se nam zdi prav tako zgrešeno, kot če bi se predajala isti strumentalizaciji.

Številčno najbogatejši izbor so imele ZDA, katerih je bila tudi kvaliteta hvalevredna. Poleg že omenjenih filmov bi radi navedli še Geralda McDermotta «Arrow to the Sun», lepo indijansko zgodbo, dva grafično spretna filma Adama Becketta «Sausage City» in «Flesh Flows», Roya Barga ironični «Elementary», Lisbergerjev in Laddov «Cosmic Cartoon», Suzanne Pitt Kraning «Whitney Commercial» edini primer propagandnega filma, mimogrede bi radi omenili, da je bil ta festival svetovne animacije pomanjkljiv v dveh smereh: v pregledu propagandne proizvodnje in proizvodnje naslovov za filme, ki tvorita dve kvantitativno in večkrat tudi kvalitativno pomembni smeri animacije). Tudi med številnimi kratkimi, «dovtipnimi» risankami se je izkazala Amerika (Hurtzova «Pigeons» in «Banquet Guest», Petokov «The Crunch Bird», Glasserjev «CBS Sports Promos»).

Po kvantiteti je po ZDA prišla Jugoslavija. Tu je večina proizvodnje seveda svetovno znane šole Zagreb-film; poleg Dragićevega in Dovnikovićevega filma se nam je zdel dober tudi Grgićev satirični «Optimist i pesimist». Na dobrem nivoju pa je tudi proizvodnja novosadske Neoplante, ki je prikazala Jovanovićeva «Zastave» in «Pravac». Videli smo nato še nekaj proizvodov ljubljanske Vibe, beograjskih FRZ in Dunav ter zagrebške Filmoteke.

Na odličnem nivoju je tudi Kanada, Čehoslovaška je poleg nagrajenega filma predstavila še dobri Bedrichov film «Automatic». Če izključimo že navedena dela, se splača omeniti še svedski zbor dovtipov, Krusejev «Der Enarmade Banditen» (Hultova filma pa sta imela nekaj umetelnega). Italija, kjer je proizvodnja ekonomsko zelo težavna, ni nastopila s svojimi najboljšimi animatorji (Bozzetto, Gianini in Luzzatti, Cavandoli). Prvič smo videli tudi kitajsko risanko, ki se zelo približuje slogu kitajskih stripov, po stereotipih pripovedi pa tudi kitajskemu filmu in vsej sobodni kitajski umetnosti.

Na tem festivalu, ki je dokazal veliko vitalnost današnje animacije, je bilo malo velikih imen; lahko omenimo le Jana Lenico, ki v francosko-nemški proizvodnji «L'enfer» ni dosegel svojih najboljših del, in Američana Chucka Jonesa, ki se je tokrat posvetil zelo tradicionalnemu otroškemu filmu. Nekaj slavnih imen so nam predstavile retrospektive. Omenili smo že tisto, ki je bila posvečena Sovjetu Hitruku; njegovi filmi «Istorija adnovo prestuplennija», «Film film film», «Otello 67» in «Ostrov» so mojstrovine ironije. Mojster ironije je tudi Britanec Bob Godfrey, eden največjih predstavnikov angleške animacije z Dunningom, Williamsom in manj komercializiranim Halasom. Dve retrospektivi pa sta bili posvečeni mojstroma (in nasprotnikoma) ameriške animacije Waltu Disneyu (ta retrospektiva je vendar temeljila na zelo nekritičnem izboru) in Johnu Hubleyu (s katerim sodeluje žena Faith Elliott Hubley). Končno je bila retrospektiva posvečena češkoslovaškemu avtorju animiranih lutk Bretislavu Pojaru.

Pregled tega svetovnega festivala animiranega filma bomo zaključil z omembo projekcij otroških stvaritev, med katerimi se morda skriva prvenec kakega avtorja, ki bo zaslovel: poleg Bloombergovega filma gre za projekcije, ki so jih organizirale Bilifa in Asifa.

Sergij Grmek

57. ERAZEM PREDJAMSKI

C. GALE V. HERCEG

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Dobro proučite svoj poslovni položaj. Srečne ure z osebo, ki vas ljubi.

BIK (od 21.4. do 20.5.) V poslu nobenih novosti. Ne kažite nezaupanja v čustvenih zadevah.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Zanimivo srečanje vam bo odprlo nove možnosti v dejavnosti. Preživeli boste nepozaben dan.

RAK (od 22.6. do 22.7.) V svojem delu boste imeli veliko zadoščenje. Razočaranje v ljubezni, toda ni vse izgubljeno.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Zelo ugoden trenutek za kakršen koli posel. Ne uveljavljajte svoje volje za vsako ceno.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Odpovejte se nekemu poslu, čeprav se vam zdi ugoden. Odlično razpoloženje.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Razpravljali boste o nekem svojem načrtu. S svojo velikodušnostjo boste vzpostavili mir.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 20.11.) Spretno izpeljan posel vam bo omogočil uresničitev drugih načrtov. Bodite bolj spoštljivi do starejših.

STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Poiščite si novo delo. Ne dvomite v svojo ljubezen.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Ne zaupajte vsiljivi osebi, ki preveč obljublja. Prijeten večer s starimi prijatelji.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne sprejmite nekega predloga, ki bi vas potisnil v neprijeten položaj. Majhen spor v družini.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) V poslovnem pogledu odlični izgledi. Uresničili boste svoje čustvene načrte.

RADIO TELEVIZIJA

SOBOTA, 22. JUNIJA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA
PRVI KANAL

12.30 *Poljudna znanost: Guglielmo Marconi*
12.55 *Komični filmi:* *Nore glave* in *Taksi in duhovi*
13.30 DNEVNIK
17.00 DNEVNIK
Izžrebanje loterije
17.15 *Program za najmlajše:* *Poskus* in *Zgodbe Flika in Floka*
17.35 *Program za mladino*
18.30 *Poljudna znanost:* INDIJSKA UMETNOST
Rubrika «Poljudna znanost» bo spregovorila o eni najbolj znanih kultur oziroma omik na svetu. Pravzaprav smo v naših zemljepisnih področjih vajeni veliko več govoriti o starogrški in starorimski kulturi in omiki, ker pač ne poznamo ali bolj malo poznamo druge civilizacije, ki so prav tako velike in pomembne. Ena teh je na primer indijska civilizacija. In danes bo govor prav o indijski umetnosti, kjer se je strnilo v ustvarjalnosti več narodov, več kultur, zato je tudi indijska civilizacija ustvarila čudovita dela, ki navdušujejo, pogosto presenečajo mnoge evropske poznavalce. Gre za velikanska pričanja o bogastvih, o kulturi, kakršne tudi Evropa ne premore. Sicer pa bomo kaj več videli danes
18.55 *Sedem dni v parlamentu*
19.20 *Nabožna oddaja*
19.30 *Kronike dela in gospodarstva*
20.00 DNEVNIK
20.25 *Svetovno nogometno prvenstvo*
SREČANJE MED OBEMA NEMČIJAMA
Prenos v evroviziji iz Hamburga
22.15 *A — Z: dejstvo, kako in zakaj?*
23.00 DNEVNIK
Vremenska slika

DRUGI KANAL

16.55 *Svetovno nogometno prvenstvo:*
ŠKOTSKA — JUGOSLAVIJA
Prenos v evroviziji iz Frankfurta
18.45 *Sodobni vzgojni problemi*
19.45 ŠPORTNI DNEVNIK
20.00 *Ludovico Coccon igra na violo*
Pri klavirju ga spremlja Margaret Barton Stefanato
Na sporedu Mendelssohnova sonata za violo in klavir.
Felix Mendelssohn - Bartholdy, ki je živel v dobi od 1809 do 1847, je v razmeroma kratkem času zelo veliko ustvaril, vendar pa skomponiral le eno sonato za violo in klavir. Gre za delo iz mladostnih let, ki pa vendarle potrjuje izredne sposobnosti še mladega hamburškega glasbenika. In to delo, njegovo sonato za violo in klavir bo izvajal danes Ludovico Coccon, ki igra prvo violo pri simfoničnem orkestru rimske RAI
20.30 DNEVNIK
21.00 *Cannon:*
«L'ULTIMA SPERANZA»
TV film «Zadnji up» je režiral Don Taylor. Glavno vlogo ima William Conrad, z njim pa igrajo še James Wayn Wright, Brooke Bundy, Bernard Hughes, John McLian itd.
Conloy je pravzaprav skregan z zakonom in je imel že opravka s sodiščem. Poroči pa se s hčerko policaja. To izkoristita dva bandita, ki ga prisilita, da povabi tasta v neko stanovanje. Ko tast prispe na določen kraj, ga pobijejo do nezavesti, Conloya pa celo umorijo. Na kraju zločina pa pustita orožje, s katerim je bil Conloy umorjen, da bi se zdelo, da je tast, policaj, umoril svojega zeta. In res je policaj Loomis obtožen umora, toda Cannon, njegov stari prijatelj, v to ne veruje in ga skuša rešiti. Potem ko je nekoliko »proučil» primer, ki zatrjuje, da je slišala streljanje, Cannon odkrije, da je ta priča nekoč bila v službi družbe, ki jo je vodil odvetnik Enders in da je Loomis prav sedaj vodil preiskavo o njegovem življenju in »poslovanju», kajti Enders je sicer «briljanten» odvetnik in posloven človek, na drugi strani pa tudi šef neke tolpe. Do tu osnova zgodbe, kaj več nocoj...
21.55 KONCERT POP GLASBE
22.35 *Razdelitev literarnih nagrad v Viareggiu*

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

16.50 *Svetovno nogometno prvenstvo:*
JUGOSLAVIJA — ŠKOTSKA
Prenos v evroviziji iz Frankfurta
18.50 *Kaj počnemo ob nedeljah*
Reportaža, ki jo je pripravila zagrebška TV
19.20 *Obzornik*
19.35 *Propagandna oddaja*
19.45 RISANKA
19.50 *Let snežne gosi*
20.45 *Risanka*
21.00 DNEVNIK
21.25 *Tedenski notranjepolitični komentar*
21.40 ŠTIRJE ASI
Peta oddaja te zabavno - glasbene «rubrike». Štirje asi so: Radko Polič, Dare Valič, Janez Hočevar in Boris Cavazza. Svojo «rubriko» so pripeljali že v peto oddajo, ki, kot je znano, nastaja po scenarijih, ki jih piše slovenski humorist Žarko Petan. Pri današnji oddaji bo sodelovala znana slovenska gledališka umetnica Sava Severjeva. Ta bo zaigrala odlomek iz Krleževe drame «V agoniji». Nadalje bodo v tej oddaji sodelovali popevkarji Marjana Deržaj, Elda Viler, Ivo in Nino Robič, zagrebška gledališka igralka Sanda Langerholz ter, končno, še Milan Ferlež s svojim ansamblom in Dubrovniški trubadurji
22.25 *Propagandna oddaja*
22.30 PRAVNUKI, serijski film
22.55 DNEVNIK
23.10 *Svetovno nogometno prvenstvo*
VZHODNA IN ZAHODNA NEMČIJA
Prenos iz Hamburga

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

16.50 *Svetovno nogometno prvenstvo*
JUGOSLAVIJA — ŠKOTSKA
Prenos iz Frankfurta
20.20 *Svetovno nogometno prvenstvo*
VZHODNA NEMČIJA IN ZAHODNA NEMČIJA
22.30 DNEVNIK
23.00 *Filmski pregled svetovnega nogometnega prvenstva*

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Ponovno na sporedu; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Koncert; 18.45 Glasbeni collage; 19.10 PD «Ivan Grbec» v Škednju; 19.25 Zborovsko petje; 20.00 Šport; 20.50 Damir Feigel: «Novi serum»; 21.10 Ritmični orkester; 21.30 Popevke.

KOPER

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 17.30, 18.30, 19.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.40 Jutranja glasba; 10.45 Glasba in nasveti; 11.15 Melodije; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Ne samo glasba; 15.00 Plošče; 17.40 Pevci lahke glasbe; 18.00 Zapojmo in zaigrajmo; 18.45 Primorska in njeni ljudje; 20.00 Za prijeten konec tedna; 21.00 Glasba v večeru; 21.45 Glasbeni vikend.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 11.30 Plošče; 12.45 Svetovno nogometno prvenstvo; 13.20 Prezkušajo se diletanti; 14.07 Odprta linija; 14.50 Znanstveno srečanje; 15.40 Veliki variete; 17.10 Popoldanski spored; 17.50 Koncert; 19.30 Plesna glasba; 20.00 Mascagnijeva opera «Lodoletta»; 21.55 Petje in orkester.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.15 Svetovno nogometno prvenstvo; 8.40 Stare popevke; 9.35 Strnjena komedija; 10.35 Glasbeni variete; 11.35 Kolesa in motorji; 12.40 Zgodovina ital. popevke; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.00 Orkestri lahke glasbe; 16.35 Evropski poletni festivali; 17.30 Posebna reportaža; 18.05 Ital. folk glasba; 18.35 Med nami povedano; 19.00 Pesmi z Divjega zahoda; 22.00 Nogometno prvenstvo: ZRN - NDR.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.00 Kitarist Diaz; 11.40 Koralna glasba; 12.20 Sodobna ital. glasba; 15.00 Penderecki: «I diavoli di Loudun» (opera); 17.10 Strani iz albuma; 18.00 Plošče in skeči; 18.35 Lazio in njegova kultura; 19.15 Večerni koncert; 21.30 Rimski koncert.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Poročila; 7.50 Na današnji dan; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Pionirski tednik; 10.35 Iz mladinskega albuma; 11.15 Sedem dni na radiu; 12.20 Z nami doma in na poti; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Domači ansambli; 14.30 Priporočamo vam . . .; 15.10 S pesmijo po Jugoslaviji; 16.40 Paleta melodij; 17.00 Vrtiljak; 17.40 Majhni ansambli; 18.10 Instrumenti v ritmu; 18.20 Gremo v kino; 19.00 Aktualnosti; 19.45 S knjižnega trga; 20.00 Lahko noč, otroci!; 21.00 Tuji gostje na slov. popevki; 22.15 Marjan Marinc: «Roka roke ne umiva».

NA 10. SVETOVNEM NOGOMETNEM PRVENSTVU V ZAHODNI NEMČIJI

Jugoslovani optimistično razpoloženi za današnje odločilno srečanje s Škoti

Vzhodna in Zahodna Nemčija prvič nasproti na nogometnem igrišču - Zadnje upanje Čila - Zaire bo igral tudi z Brazilci

FRANKFURT, 21. — Jugoslavija bo jutri. odigrala svojo odločilno tekmo v letošnjem izločilnem delu svetovnega nogometnega prvenstva v Zah. Nemčiji. Igrala bo proti nevarni, predvsem pa proti grobi Škotski, ki si bo skušala na vsak način priboriti vstopni vizum za nadaljnje tekmovanje. Prav gotovo bo jutrišnje srečanje boj na nož, vendar je kaj malo verjetno, da bo uspelo škotskim nogometašem, kljub njihovi nevarni igri, zmagati. V jugoslovanskem taboru ne obstajajo dvomi, kdo bo zmagal. Pravzaprav pa zadostuje «plavim» za prebroditev ovire le remi. Vsa predvidevanja govore v korist jugoslovanskih reprezentantov. Če se bodo uvrstili na prvo mesto na lestvici, se bodo izognili tudi neposrednemu srečanju z Zah. Nemčijo, ki bo igrala v skupini z Nizozemsko, Poljsko in Brazilijo, ki se bodo skoraj gotovo srečale, saj je ključ, ki so ga uporabljali pri sestavi skupin, združil vse favorite. Obstaja tako torej precej možnosti, da se bosta v finalu srečali Zahodna Nemčija in Jugoslavija, za katere izvedenci predvidevajo, da bo premostila vse ovire. Vendar pa morajo jugoslovanski nogometaši najprej izločiti Škote. Na vsak način pa se trener Miljanič ne boji preveč škotske, pa čeprav bo ta igrala z Johnstonom v napadu. Miljanič bo uvedel nekaj menjav v moštvu, tako da bi moral ostati na klopi za rezervne igralce Petković, na njegovo mesto pa bi moral priti Mužinič, ki je že nevtraliziral Jairzinha. Verjetna postava Jugoslavije: Marič, Buljan, Katalinski, Bogičević, Handžiabdić, Mužinić, Oblak, Bajević, Šurjak, Ačimović, Dzajić.

Za uvrstitev v polfinale bi morali Škoti absolutno zmagati, saj bi se v primeru remija znašli z enakim številom točk kot Jugoslovani in Brazilci, toda z manjšim številom zadanih golov. Postava Škotov: Harveyn, Jardine, McGrain, Holton, Buchan, Bremner, Hay, Cermach, Johnstone, Jordan, Lorimer. Srečanje bo vodil Mehikanec Archundia.

Braziliji zadostuje za vstop v finale zmaga s tremi goli razlike v tekmi z Zairom, ki bo igral, pa čeprav je moral proti Jugoslaviji pobrati devetkrat žogo iz mreže. Afriški nogometaši so namreč hoteli zapustiti iz žalosti in razočaranja letošnje svetovno prvenstvo in odpotovati domov. Toda trenerju Vidiniču je po osmih urah prepričevanja uspelo, da jih je pripravil do tega, da bodo igrali tudi proti Brazilcem.

Vzhodna in Zahodna Nemčija pa se bosta srečali prvič v zgodovini na nogometnem igrišču, na Volksparkstadionu v Hamburgu. Predvideva se, da bo stadion popolnoma razprodan, saj nemški nogometni navijači z nestrpnostjo pričakujejo to srečanje. Vzhodni Nemci morajo absolutno zmagati, če se hočejo uvrstiti v polfinale, Beckenbauerju in tovarišem pa je prav vseeno, kako se tekma konča, saj so matematično že polfinalisti. Vseeno pa je za zahodne Nemce tekma precejšnje važnosti, predvsem zaradi prestiža. Po prvih dveh tekmah ni manjkalo kritik na račun domačinov, ki so še vedno nesporni favorit za vstop v finale, kljub slabi igri. Vzhodni Nemci si niso še opomogli od razočaranja zaradi remija s Čilom, potem ko bi morali brez težav zmagati.

Čilci pa danes upajo, da bo vzhodnim Nemcem spodletelo ter da bodo sami zmagali proti Avstraliji (kar ne bi smelo biti niti tako težko) in da se bodo tako uvrstili v drugo kolo.

DANAŠNJI SPORED

1. SKUPINA
17.00 Avstralija — Čile
20.30 Z. Nemčija — V. Nemčija

2. SKUPINA
17.00 Zaire — Brazilija
17.00 Škotska — Jugoslavija

JUTRIŠNJI SPORED

3. SKUPINA
17.00 Bolgarija — Nizozemska
17.00 Švedska — Urugvaj

4. SKUPINA
17.00 Argentina — Haiti
17.00 Poljska — Italija

TV

DANES, 22. junija
IT - 17.00 Škotska — Jugoslavija (II. spored)
20.30 NDR — ZRN (I.)
JU - 16.50 Škotska — Jugoslavija (tudi TV Koper)
23.50 NDR — ZRN (posnetek)
20.25 NDR — ZRN (TV Koper)
23.00 Povzetek nekaterih tekem

JUTRI, 23. junija
IT - 14.00 Avstralija — Čile (I. povzetek)
14.30 Zaire — Brazilija (I. povzetek)
17.00 Italija — Poljska (I.)
21.00 Švedska — Urugvaj (II. - ali Haiti — Argentina)
JU - 16.50 Italija — Poljska (tudi TV Koper)
18.55 Bolgarija — Nizozemska (TV Koper)
23.00 povzetek nekaterih tekem

DROBNARIJE IZZA VRAT

KOENIGSTEIN, 21. — *Jugoslavija vneto išče nov hotel, kjer naj bi nastanila svoj glavni štab, potem ko so hotel Sonnenhof popolnoma zasedli turisti. Zgleda, da so bili pred pričetkom SP jugoslovanski voditelji kaj malo prepričani o sposobnostih svojega moštva, če so rezervirali hotel le za tako kratek čas.*

* * *

FRANKFURT, 21. — *Najvnetejši navijač Škotov je neki slepec, ki se je pripeljal s prijatelji v avtu do Frankfurta, ti pa mu opisujejo vse akcije njegovih ljubljencev, ki jim lahko sledi tudi po kričanju občinstva.*

* * *

FRANKFURT, 21. — *Štiriinštiridesetletni Španec Lorenzo J. je v Dortmundu zaključil svoje svetovno nogometno turnejo. Ta dobro znan mednarodni zmikavt je ravno hotel ukrasti nekemu Nizozemcu denarnico, ko so ga začasno izločili iz prometa.*

* * *

BERLIN, 21. — *Malo zanimanja za tekmo med Čilom in Avstralijo: od 87.574 razpoložljivih vstopnic so jih prodali le 17.173.*

* * *

BUENOS AIRES, 21. — *Iz argentinske prestolnice poročajo, da so se sinoči naskrivaj sestali italijanski in poljski nogometni voditelji v hotelu «Graff Zeppelin» v Stuttgartu. Medtem ko obe strani kategorično zanikata, da bi do takega sestanka prišlo, pa so argentinski predstavniki prepričani, da je drugi finalist četrte skupine že določen.*

* * *

HAMBURG, 21. — *«Heinz Flohe mora igrati proti Vzh. Nemčiji, medtem ko se Gerd Müller in Grabowski absolutno ne smeta prikazati na igrišču», je izjavil «izvedenec v bioritmiki» čarovnik Richard Halpas. Le na ta način bo Schön lahko upal na zmago svojih...*

AVTOMOBILIZEM

ZANDWOORT, 21. — Clay Regazzoni in Nikki Lauda, oba na ferrariju, sta dosegla najboljša časa na današnjih poskusnih vožnjah za nastop na veliki nedeljski avtomobilski nagradi Nizozemske.

Grožnje za škotske nogometaše

Poostreni varnostni ukrepi v Frankfurtu in Hamburgu

FRANKFURT, 21. — Dvema škotskima nogometašema so danes grozili s smrtjo. Policija ni povedala imen obeh igralcev, ve se le, da sta protestanta. Čeprav ni še gotovo, kdo je poslal grozilno pismo, toda zdi se, da je to irska teroristična organizacija IRA. Nemška policija je takoj poostrila varnostne ukrepe okrog tabora škotskih reprezentantov, ki so se danes pripravljali za jutrišnje odločilno srečanje z Jugoslavijo. Varovanci trenerja Ormonda so morali čakati precej časa, preden so se lahko poslužili svojega avtobusa ter preden so lahko vstopili v hotel. Zahodnonemška varnostna služba je preiskala okolico igrišča in hotel, vendar ni našla ničesar.

Istočasno pa je prispel tudi telegram londonskega Scotland Yarda, ki pravi, da sta dva terorista že v Zahodni Nemčiji.

Tisoč policijskih agentov, tanki in helikopterji bodo skrbeli za red in varnost na hamburškem stadionu, kjer se bosta prvič srečali vzhodna in zahodna Nemčija. Vse te ogromne varnostne ukrepe pa so sprejeli, ker se bojijo atentatov skrajnežev, ki niso zadovoljni s politiko zahodnonemške vlade, ter so zagrozili, da bodo med tekmo vrgli bombo. Prav tako pa bo policija mobilizirana tudi na tekmi med Čilom in Avstralijo.

Andrzej Szarmack — s tovarišem Latom najboljši strelec na SP — veselo deli avtograme svojim najmlajšim oboževalkam

Duško Bajević preskuša svoje strelske sposobnosti tudi z waltherjem, ki ga je vzel nekemu policaju. Upajmo, da bo tako hladnokrven in učinkovit tudi na današnji tekmi s Škotsko

MIRKO NOVOSEL V NAŠEM UREDNIŠTVU

«Američani so glavni favorit za zmago na SP v Portoriku»

Jugoslavija bi morala poseči po eni od kolajn

V torek se je pri nas v Trstu mudil trener jugoslovanske košarkarske reprezentance Mirko Novosel, ki nas je vljudno obiskal v uredništvu. Izkoristili smo priložnost, da smo se z njim malo pogovorili o pripravah za bližnje svetovno prvenstvo.

«Po Kranjski gori ste odigrali več tekem z ameriško selekcijo Big Eight in pokalno tekmo z Italijo. Kako to, da ste proti Italiji tako neresno igrali?»

«Proti Italiji smo praktično igrali borih 10 minut. Tedaj je bilo tudi stanje 21:6 za nas. Nato pa smo poskusili več taktičnih variant, tako v obrambi kot v napadu, kar so izkoristili nasprotniki, da so se nam večkrat nevarno približali. Da smo igrali neresno je tudi točno in prav zaradi tega sem po tekmi imel s fanti oster trening. Bila je to kazen.»

«Kako to, da ste iz seznama kandidatov za svetovno prvenstvo izključili Ivkoviča?»

«Zelo enostavno: v ekipi imamo štiri zunanje igralce, ki so tehnično boljši od Ivkoviča. Ti pa so: Tvrdić, Slavnić, Kičanović in Delibašić.»

«Govori se, da bodo Američani v Portoriko končno dopotovali s svojo najboljšo postavo...»

«Vse kaže, da bo res tako. Američani so na prejšnjih svetovnih prvenstvih zelo slabo igrali. Končno so le spoznali, da je evropska košarka napredovala. V Portoriku bo med drugimi igral tudi Thompson, ki je na univerziadi v Moskvi pokopal sovjetsko reprezentanco.»

«Prvo mesto je torej že oddano . . . v ZDA?»

«S svojo najboljšo postavo so ZDA res glavni favorit za zmago. Mi bomo igrali za osvojitev ene od treh razpoložljivih kolajn.»

«V italijanskem časopisju smo brali, da boste po svetovnem prvenstvu trenirali v Trstu Lloyd Adriatico?»

«Pred meseci sem res govoril s predsednikom Lloyda Zalateom. Da bi pa dopotoval v Trst, o tem se ni govorilo. Zato kategorično izključujem to možnost.»

Mirko Novosel

«Kaj menite o vaši drugi reprezentanci?»

«To je dejansko bila naša tretja reprezentanca, sestavljena iz zelo mladih košarkarjev, na katere računamo v bodočnosti. To mlado moštvo se je na pokalnem evropskem prvenstvu dobro izkazalo, čeprav smo od njega nekoliko več pričakovali.»

«Kateri evropski igralci bi po vašem mnenju lahko igrali v ameriški profesionalni ligi?»

«Mislim, da bi lahko nastopali v ZDA vsaj štirje igralci. To so naš Čosić, Aleksander Belov, Meneghin in če bi izpilil tehniko, tudi Dalipagić.

b. l.

KOLESARSTVO

DIRKA PO ŠVICI

Četrta zmaga Bitossija

OLTEN, 21. — Franco Bitossi je zmagal tudi v deseti, predzadnji, etapi kolesarske dirke po Švici. To je že njegova četrta etapna zmaga na letošnji dirki, vendar pa mu ni uspelo, da bi spremenil položaja na skupni lestvici. V 137 km dolgi etapi iz Fislisbacha do Oltena je premagal v sprintu glavnino.

NEVEGAL, 21. — Kolumbijec Norberto Caceres je zmagal v današnji etapi mednarodne amaterske kolesarske dirke po Italiji, od Bocna do Nevegala (125 km). Progo je prevozil v 3.53'58" s poprečno hitrostjo 32,056 km na uro. Drugi je bil Španec Lejarreta po 53 sekundah. Na skupni lestvici vodi član ekipe Veneta A Leone Pizzini, ki ima 27 sekund prednosti pred Kolumbijcem Marinom.

NOGOMET

ZA POKAL MLADINSKIH KLUBOV

Padriška Gaja računa na uvrstitev v finale

Slovenski mladinci bodo danes in jutri igrali proti ekipi Folgore

Naraščajniki Gaje bodo danes nastopili proti furlanski ekipi Folgore iz okolice Cervignana v polfinalni tekmi za nogometni pokal «società pure» (pokal za ekipe, ki vzgajajo samo naraščaj). «Zeleno-rumeni» so se uvrstili v finalni del, potem ko so premagali tržaško ekipo Tergeste, nato pa so brez boja izločili še enajsterico iz Tržiča. Današnja tekma je za naše fante važna, kajti tokrat bodo igrali na tujem. Vsekakor pa bodo stopili na igrišče s trdnim namenom, da zmagajo kajti v primeru remija bi odločalo število zadetkov v obeh tekmah (vsaj tako nam je zagotovil kapetan Mauro Kralj).

Tokrat bodo lahko padriški predstavniki razpolagali z vsemi svojimi standardnimi igralci, in sicer s svojo najboljšo postavo: Malalan, Rismondo, Počkar, Valter Milković, Darko Kralj, Boris Grgić, Križmančić, Dušan Grgić, Mauro Kralj, Davorin Grgić in Ghezzo. Rezervi sta Franko in vratar Zupančič.

Povratna tekma bo jutri, v nedeljo, na padriškem igrišču ob 19. uri. Zmagovalec se bo uvrstil v finale.

KOLESARSTVO

Med mladimi predstavniki lonjerskega kolesarskega kluba Adria bosta v nedeljo tekmovala le Petelin in Ota, oba v Pordenonu. Ota se bo med naraščajniki pomeril na 62 km dolgi in zelo naporni progi, Petelin pa bo nastopil na 91 km dolgi krožni dirki.

ATLETIKA

TURIN, 21. — Jutri in v nedeljo bo v Turinu italijansko mladinsko atletsko prvenstvo, na katerem bo nastopalo približno 700 tekmovalcev iz vse Italije.

TENIS

NOTTHINGAM, 21. — Na notthingamskem teniškem turnirju se presenečenja vrstijo: po izločitvi Šveda Borga je moral predati orožje tudi Romun Nastase.

Miguel Angel Brindisi in Carlos Alberto Babighton vneto prebirata vesti o njunem nastopu proti Italiji, medtem ko je videti, da ima Perfumo (drugi levo) velike skrbi — posebno po avtogolu, zaradi katerega bo Italija najbrž napredovala

TOTIP

1.	— prvi	1	1	
	drugi	X	2	
2.	— prvi	1	2	
	drugi	2	1	
3.	— prvi	2		
	drugi	1		
4.	— prvi	1	2	X
	drugi	2	1	2
5.	— prvi	2		
	drugi	X		
6.	— prvi	1	2	
	drugi	2	X	

V PRVI DIVIZIJI

Poslovilna tekma Bora

V poslednjem kolu prvenstva prve divizije bodo jutri borovci igrali na domačih tleh proti Ederu Milj, ki so jo premagali že v prvem srečanju. «Plavi» pa so se morali pošteno potruditi, da so lahko proti miljskim «veteranom» osvojili zmago. V miljskih vrstah igra namreč več starejših košarkarjev, med katerimi je še posebno nevarnen Ruprecht, ki je nekoč igral z Italsidrom celo v B ligi.

Za borovce bo srečanje dokajšnje važnosti, saj bi lahko z zmago ohranili drugo mesto na lestvici, skupno z Don Boscom in ki se bo v tem kolu pomeril z Lloydom Adriaticom in bo zato predvidoma izgubil.

Na poslovilni tekmi bo Bor igral po vsej verjetnosti z naslednjo postavo: Kufersin, Francia, Klobas, Ambrožič, Oblak, Kravos, Hrvatič, Vatovec, Drasič in Laković.

Tekma bo ob 11. uri na stadionu Prvi maj.

b. l.

OBVESTILO

Teniški klub Gaja bo priredil v mesecu juliju in avgustu tečaj za naraščajnike, rojene v letih 1961, 1962 in 1963.

Vpisovanje bo v ponedeljek, 1. julija 1974, od 9. do 11. ure na klubskih igriščih na Padričah, kjer bodo udeleženci dobili tudi vsa potrebna pojasnila. Vpisnina 10.000 lir.

Vodstvo kluba

TONE SVETINA

STENA

122.

Dvignila je glavo in mu pogledala naravnost v oči. Trmasto je dejala:

«Ni res, kar veš o meni! Nisem enostavna, da bi me analiziral, medtem ko kadiš cigareto, nikakor da bi me obvladal v enem tednu!»

«Govori, kar hočeš, ne maram te žaliti. To ti povem zato, da boš nehala delati sebi in drugim težave!»

«In se držala tebe, profesor?! Zmotil si se! Bil si zadnji... Samo to čast ti pustim... Da bi se le Čop vrnil iz stene... to si želim... potem bom živela drugače...»

12

Steber je skoraj navpičen, včasih tudi previsna stena, skopa s počmi, oprimki, razjedami in podobnimi rečmi, ki omogočajo plezanje. V nekaj urah se je Čop dvignil le dobra dva raztežaja visoko. Zavedal se je, da pleza sam. Občutek, da ga ne varuje nihče, je zavračal s tem, da je vedno plezal prvi in ni nikoli omahnil. Trma je gorela v njem, toda dvignil se je s hladno in preudarno glavo. Verjel je, da se bo v dveh dneh pretolkel do vrha.

Tolažil se je, da sme človek početi le to, na kar se lahko spominja s ponosom. Vedel je, da je preizkušnja, ki si jo je naložil sam, smrtno nevarna. Ta steber naj potrdi njegove moči ali pa naj ga zlomi kot trhlo bilko. Odlašal je dovolj. Zatrta ljubezen, nesreča in žalost so ga pognale tja, kamor si je želel že dolga leta. Končno vsakdo čaka, da pride njegov čas. Tveganje ni teklo kot reka, nacejalo se je po kapljicah. Sledil je nezmotljivemu nagonu. Grozljiva svoboda prepadov, v katerih se je pretakala luč, je rastla s težavami vred. Duša se mu je širila v neskončnost. Vedel je, da je smrt blizu, zato je plamen življenja toliko močneje razsvetljeval njegovo temo. Čeprav je imel mnogo prijateljev, se je čutil osamljenega. Nikogar nima, ki bi bil voljan deliti z njim življenje. Še ona, ki mu je bila najbližja, se je igrala z njim tako kot z drugimi... Ni pozabil, da so ga vrgli iz tovarne. Kot bi se vse zaklelo proti njemu... Toda hotel je navzgor, ven iz nizkotnosti, kjer ga je vse dušilo. Izbiral je oprimek za oprimkom, se lepil ob skalo, zabijal kline, si brisal pot in se le včasih ozrl v globino. Pa ne zato, da bi videl, kako globoko lahko strmoglavi, temveč da bi videl, kako visoko se je že dvignil.

Moči je imel dovolj. Čeprav si je ponoči želel smrti, sedaj ni več mislil nanjo. V mislih je svojo moč porazdelil na ves vzpon, nekaj pa je prihranil za primer, če bi se bilo treba umakniti ali če bi ga presenetilo neurje. Tega ga je bilo strah. V previsih se je bal, da bo omahnil in potem obvisel na klinu kot salama v izložbenem oknu, kot so se večkrat šalili plezalci. No, danes mu ni bilo do šale. Vedel je: če te je premalo strah, je to prav tako nevarno, kot če te je preveč... Zato je preizkušal oprimke bolj kot ponavadi, da bi se prepričal, kateremu je verjeti in kateremu ne. Bili so negotovi kot ljudje, ki jim ni vsem zaupati. Marsikateri se mu je odluščil in odžvižgal tako globoko, da ni slišal, kje se je raztreščil.

Na prvi gredi, ki je omogočala, da je vsaj stal brez skrbi in počival, je pomislil:

«Čudno, želel sem si smrti, zdaj pa se borim za vsak centimeter višine, za življenje. Ali se mar borim za smrt? Kdor si želi smrti, se ne bori. Je sla po smrti pretveza, da bi bolj intenzivno dojel življenje v njegovih višjih plasteh, da bi pustil za sabo vse, kar izvira iz nizkega, mračnega in umazanega sveta ter poprečnosti, v kateri se kopije večina ljudi?... Si mar ne želi vsakdo smrt vsaj enkrat, kadar zapade v krizo? Razlika je samo v tem, da slabiči podležejo, močni pa se ob soočenju s smrtjo osvobodijo in dvignejo v višje življenje...»

Zanimalo ga je, koliko je sposoben prenesti in kako daleč bo tvegal. V Rdeči votlini je dokazal njej, da obvlada sam sebe. V stebru pa si bo dokazal, da je res to, kar misli, da je. Ni si pa bil na jasnem, če je vse to, kar počne, potrebno. Tolažil se je s tem, da malokdo ve, katero početje je v resnici potrebno in smiselno.

Obdajala ga je veličastna tišina nerazumljive zapuščenosti. Sonce ga je žgalo v tilnik. Pot mu je curljal v oči. Težave so se vrstile in previsi so mu vse bolj zapirali pot. Ali naj se jih izogne, kot se pameten človek izogne nepotrebnim težavam, ki bi ga zagotovo pogubile, ali naj tvega do skrajnosti?

Na nekem zelo izpostavljenem mestu bi bil skoraj strmoglavil. Začel je misliti trezneje.

Če pade, bodo vsi rekli, da je napravil samomor. Nekateri pa bodo ugibali, če morda le ni bila nesreča. O Jugu so bila mnenja še vedno deljena, kako je bilo z njim. On pa je bil v tem trenutku prepričan, da plezalec nikoli ne napravi samomora. Stena ga prisili, da se bori, boj pa pomeni življenje; in čim hujši je boj, tem bolj intenzivno je življenje. Vedel je tudi, da moraš vstopiti v steno s čisto vestjo, ker ti jo sicer stena izpraša! Ga morda ne vleče v višavo častihlepje? Ali kakšna druga nečedna lastnost? Sicer ima vsak pravico razlikovati se od drugih. Tudi on!

Premagal je izpostavljeno poličko. Zdaj se mora vzpeti v kaminsko poč. Pogledal je navzgor in preiskal, kod bodo šle roke, kako bo postavljal noge, da bo vedno oprt na treh točkah. Šlo mu je dobro. To so bili gibi živali, ki se plazijo že milijone let, in užival je, da so ga obdržali med nebom in zemljo, tu, kjer ni še nihče lazil. Božansko se je vzpenjati navzgor... navzdol pa se v glavnem pada... Na padec ni maral misliti. V stebru bo prebolel razočaranje, kot preboli otrok škarlatinko. O tem ne bo nikoli govoril. Tudi z Mihom ne. Zdaj mu je bilo žal, da je poslal listek s sporočilom, ki ga bo Miha gotovo prebral tudi med vrsticami. Besede prikrivajo misli in izdajajo cilj. On pa svojih pravih misli o samem sebi ni rad izražal. Le v steni se je menil sam s seboj. Čutil pa je do vseh odtenkov, kaj čutijo drugi. Misli in besede se nikoli ne ujemajo do potankosti. Karmen so pokopale besede. Če bi se bila prepustila občutkom, ne bi bilo prišlo do razkola. Toda kar besede podro, je treba poprabiti z dejanji. On je vedno popravljal z višino. Kdor se ne vzpenja, pade. Toda bolje je pasti, kot se nikoli dvigniti, kot ležati in gniti na tleh, kjer te pohodi vsak, kdor le ima priložnost.

Ob zavesti, da je prilezel v svet, kamor ne more nihče za njim, ga je navdajal ponos. Tu ni nikogar. Tu, v hladu samotnih duš, ko je še sončen dan grenak... Kako naj človek ve, kaj zmore, če ne poizkusi? «Hočem, moram, hočem, moram,» si je ponavljal in si krepil voljo.

Sonce se je že nižalo in zakrivali so ga čadasti oblaki z zahoda. Žarečo kroglo je obdajal vijoličast kolobar in obetal nevarno spremembo vremena. Miha je bil vse bolj v skrbeh, ko se je po policah bližal skalam pod Ladjo. Pomiril se je šele, ko je zaslišal jekleni zven klinov in treskanje skal.

«Pa ne, da je norec že previsoko v stebru, da ga ne bom več slišal?»

Upal, je da ga bo poklical dol, za njim pa ne bi lezel, sploh ne! Imel je izbrano lepo dekle, bila sta pred poroko. Še na misel mu ni prišlo da bi brez potrebe tvegal vzpon v steni, ki je veljala za nepreplezljivo in visela navzven, tako, da bi padel z nje tisoč metrov globoko! «Naj ostane še kaj, da preplezajo mlajši!» si je dejal.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica GORICA, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82
Naročnina
Mesečno 1.350 lir — vnaprej: polletna 7.500 lir, celoletna 13.500 lir. Letna naročnina za inozemstvo 19.500 lir, za naročnike brezplačno revija «Dan» V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, za zasebnike mesečno 18.— letno 180.— din za organizacije in podjetja mesečno 22.— letno 220.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 22. junija 1974

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 50101-603-45361 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 80 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel Izdaja in tiska ZTT - Trst

PASTIRJI SO SLIŠALI STRELJANJE IN VIDELI UNIFORMIRANE MLADENIČE

Neuspešno iskanje teroristov na Apeninih nedaleč od Modene

Švica baje namerava izgnati nacista Rognonija, a ne v Italijo

MODENA, 21. — Skoro ves dan, od desetih zjutraj do poznega večera, se je večje število agentov javne varnosti in karabinjerjev podilo po hribovitem apeninskem področju nad Modeno, kjer so pastirji in mimoidoči turisti jasno slišali poke strelnega orožja. Nekateri so opazili tudi, da se po grmovju pomikajo mladeniči v vojaških uniformah.

Tudi prvo, poluradno poročilo, iz policijskih virov je omenilo možnost, da gre za polvojaške teroristične postojanke. Izjavili so tudi, da gre za prvo obsežnejšo akcijo novega urada za boj proti terorizmu, ki ga je vlada ustanovila pri notranjem ministrstvu pod vodstvom bivšega turinskega kvestorja dr. Santilla.

Po enem dnevu neuspešnega lova so se morali udeleženci «pohoda» policistov in karabinjerjev vdati stvarnosti: ni jim uspelo videti žive duše. teroristi — če so sploh bili, vendar pričevanja so o tem jasna in ne dopuščajo dvomov — pa so jim ušli. Uspelo jim je vdreti samo v neko taborišče mladoletnih otrok, ki so bili na počitniški koloniji. Vendar izključujejo, da bi otroci streljali, pa četudi samo z zračnimi puškami.

K sreči so milanski preiskovalci nastopili drugače. Uspelo jim je zbrati dovolj dokazov o krivdi šesterice fašističnih pretepačev, ki so 11. maja zvečer z noži napadli dva delavca in ju ranili. Tedaj sta bila ranjena 20-letni Claudio Maggioni in 18-letni Mario Rizzo.

Brez vsakršnega uspeha se nadaljuje preiskava o atentatu v Bresciji. Preiskovalni sodnik namerava v kratkem «formalizirati» preiskavo.

Zapleta se tudi preiskava o umoru dveh misovskih aktivistov v Padovi. «Rdeče brigade» so še enkrat telefonirale, tokrat milanskemu večerniku «Corriere d'informazione». V tem sporočilu RB presenetljivo odkrivajo zadevo, za katero je le malokdo vedel in ki je preiskovalce spravila na zanimivo sled. Gre za umor nekega trgovskega pomočnika v Padovi, 14. novembra 1972. Giorgio Sabbion je bil uradnik v nekem supermarketu v Padovi in je bil iz nerazumljivih razlogov ubit s strelom iz samokresa istega kalibra (7,65), kot Mazzola in Giralucci, misovska aktivista, ki so ju ubili v sedežu stranke v Padovi. Giralucci in Sabbion sta bila prijatelja in preiskovalci se sedaj sprašujejo, če je mogoče med umoroma kakšna zveza. Sodni izvedenci nameravajo najprej ugotoviti, ali sta Sabbion in Giralucci bila ubita z istim samokresom.

Iz Švice prihajajo zanimive vesti o usodi Gianfranca Rognonija, nacista, ki je vodil skupino «La Fenice».

O Rognoniju piše sedaj list «Corriere del Ticino», ki se je pozanimal pri sodnih organih o tem, ali bo Rognoni še dolgo ostal v Švici, na varnem. Ugotovili so, da švicarske oblasti nočejo izročiti Rognonija italijanskim, ker ga ocenjujejo kot «političnega» begunca ter mu priznavajo pravice evropske konvencije. Pač pa je Rognoni pod stalnim nadzorstvom (živi v Ženevi) in vse kaže, da mu švicarske oblasti ne nameravajo obnoviti dovoljenja za prebivanje v konfederaciji, kar pa še ne pomeni izgona v Italijo. Verjetno se bo moral Rognoni izseliti v kako drugo državo.

Vest je odjeknila tudi v Milanu, kjer so Rognonija dobro poznali. Tu so medtem še vedno razburkane vode zaradi izjav kronista dnevnika «Corriere della sera» Giorgia Zicarija, ki je priznal, da je sodeloval z italijansko varnostno službo SID. časnikarska zbornica Lombardije namerava proti Zicariju ukrepati po disciplinski plati, ker je zlorabljal svoj časnikarski poklic. Zicari je, končno, priznal, da je zbral dokumentacijo o terorističnih namenih skupine Carla Fumagallija, ni jih objavil pač pa izročil varnostni službi SID, slednja pa je vse to — kot vse kaže — zamolčala.

Ker se je Zicari skliceval v intervjuju na nekakšno «dovoljenje», ki bi ga prejel v krogu časnikarske zbornice, so to voditelji zbornice odločno demantirali.

Obsojen Nixonov posebni svetovalec

WASHINGTON, 21. — Sodišče je danes obsodilo bivšega posebnega Nixonovega svetovalca Charlesa Colsona na zaporno kazen od enega do treh let ter na globo 5.000 dolarjev, ker je oviral pravico na procesu proti Danielu Ellsbergu. Kot je znano, je Ellsberg svoj čas baje izmaknil iz Pentagonu nekaj tajnih dokumentov o vietnamski vojni.

V NEDELJO REFERENDUM O SAMOOPREDELITVI

Bo francoski Jura 23. kanton Švice?

Jura se hoče odcepiti od nemško govorečega bernskega kantona

ŽENEVA, 21. — Francoski katoliški manjšini, ki naseljuje hribovito področje Jura ob švicarsko-francoski meji, uradno pa spada v okvir nemškega kantona Bern, je uspelo zagotoviti si pravico do samoodločbe. V nedeljo bodo namreč prebivalci tega področja glasovali na referendumu o vprašanju odcepitve od nemško govorečega kantona z glavnim mestom Bern.

Francosko govoreči in katoliški prebivalci Jura so doslej manifestirali svojo zahtevo po samostojnem kantonu na vse načine. Nekatere bolj ekstremistične skupine so se, po južnotirolskem (ali irskem) zgledu posužile tudi bombnih atentatov in hrupnih manifestacij, čeprav vendar v okviru znane švicarske umirjenosti, kar pomeni, da pri tem ni bilo ne smrtnih žrtev ne ranjenih, pač pa zgolj demonstrativne eksplozije.

Če bo na glasovanju v okrožjih, kjer prebivajo katoliški in francosko govoreči Švicarji, prebivalci Jura, zanje ugodno, bodo lahko — po vsedržavnem, se pravi zveznem referendumu — ustanovili 23. kanton švicarske konfederacije, ki bo štel približno 70 tisoč prebivalcev.

Separatisti so prepričani, da se jim to splača, ne samo zaradi kulturnih in jezikovnih zahtev po samostojnosti, pač pa tudi zato, ker je Jura dobro industrializiran in sorazmerno bogatejši od ostalega bernskega nemško govorečega (in protestantskega) področja. «Živeli bomo od svojega kruha», trdijo separatisti, katere sicer skrbi, ker volilni sistem pri referendumu vendarle ni tako neposreden in demokratičen, kakor so si želeli. Dejansko se referendum odvija na področju, ki ne zajema pomembnih francosko govorečih občin, medtem ko imajo volilno pravico nemško govoreči državljani nekaterih večjih občin na jugu še neustanovljenega kantona.

Svečan pogreb maršala Žukova

MOSKVA, 21. — Z vsemi vojaškimi in državnimi častmi se je Sovjetska zveza poslovila od pokojnega osvojitelja Berlina, maršala Jurija Žukova. Za pogreb so moskovske oblasti začasno prekinile restavracijska dela na Rdečem trgu, kjer so postavili ob delno demontiranem Leninovem mavzoleju leseno častno tribuno.

Žukova so najprej kremirali, njegov pepel v pogrebni žari pa so pripeljali na Rdeči trg z oklepnim vozilom. Tu so žaro dvignili na svoja ramena sovjetski voditelji — Brežnjev, Suslov, Podgorni, Kirilenko in drugi ter jo ponesli do kremeljskih zidov. Žaro so vzidali v kremeljske stene, zraven posmrtnih ostankov vidnih herojev in voditeljev ZSSR. Od pokojnika sta se poslovila obrambna ministra SZ Andrej Grečko in Nemške demokratične republike. Vojaške časti je pokojnemu maršalu odkazala enota rdeče armade.

Pogreb je neposredno oddajala sovjetska televizija v enotnem programu za vso deželo.

Prijeten zapor za por. Calleya

NEW YORK, 21. — Bivši poročnik ameriške vojske William Calley, ki je bil obsojen na deset let zapora zaradi pokola vsaj 22 prebivalcev južnovietnamske vasice My Lai, se je danes javil vojaškim oblastem Fort Benninga (Georgia), da bi nadaljeval prestajanje svoje kazni. Bivši poročnik ni pri vhodu v vojaški zapor podal nobene izjave. Kmalu nato ga je neki častnik vojaške policije odpeljal v zaporniške prostore.

Calley je bil sprva obsojen na dosmrtno ječo, potem so mu kazen znižali na 20 let in še kasneje na 10 let. Prihodnji ponedeljek bo spet prišel pred sodnika v zvezi z zahtevo, da bi oblasti razveljavile razsodbo. Calley bo mogoče prišel na svobodo že čez dva meseca, ko bo prestal eno tretjino kazni.

PADOVA, 21. — Policijski agenti so aretirali v Padovi tri mladeniče, dva 21 let stara, eden pa 28. Med njimi je 21-letna Antonella Babin. Policisti so ustavili trojico na vhodni postaji avtoceste pri Padovi. Tihotapci z mamili so imeli smolo, da so naleteli na cestne bloke, ki jih je policija postavila zaradi pogreba dveh misovcev v Padovi.

Prebivalci Tuscanie so protestirali z aradi zavlačevanja pri obnovi mesta, ki ga je potres močno prizadel l. 1971

POROČILO PROF. LA VALLEJA NA SHODU V RIMU

Napredni katoličani oporekajo KD vodilno vlogo v italijanski družbi

Zborovanja katoličanov, ki se kot laiki svobodno opredeljujejo, so se udeležili najvidnejši predstavniki strank

RIM, 21. — Odbori demokratičnih in naprednih katoličanov, ki so se pred referendumom o odpravi zakona o razporoki opredelili za «Ne», niso izčrpali z 12. majem svoje vloge, nasprotno, postavljajo si nove naloge in oblikujejo svoje gibanje kot izraz pričevanja vernikov in laikov v novi politični stvarnosti, v kateri ni KD več «stranka katoličanov», pač pa «stranka, kakor vse druge».

O tem in o splošni politični perspektivi v Italiji so spregovorili na zboru, ki so ga odbori demokratičnih katoličanov priredili v italijanski prestolnici. Zbora se udeležujejo predstavniki, na najvišji ravni, strank, ki hočejo z demokratičnimi katoličani imeti objektivno konstruktiven odnos: od predstavnika KPI Natte, PSI Mance in predstavnikov ACLI ter CISL, tja do nekaterih poslancev levice KD, kot so Granelli, Galloni, Fracanzani, pristaši motorejske struje in skupine «Forze nuove».

Zbor je odprl zgodovinar Paolo Brezzi, ki je poudaril, da se demokratični katoličani ne zoperstavljajo Cerkvi in njeni hierarhiji, ko gre za doktrinarna in verska vprašanja, da pa so svobodni tedaj, ko uresničujejo načela koncila «Vatikan II» glede laičnega angažiranja vernikov v civilno in politično življenje države, v kateri delujejo in živijo.

Politično poročilo na shodu je imel prof. Raniero La Valle, bivši odgovorni urednik katoliškega dnevnika «L'Avvenire d'Italia», ki so ga ukinili pred nekaj leti. La Valle, ki je svoj čas bil član KD, dandanes pa nastopa kot «neodvisen katoličan», je spregovoril o političnem položaju v svetu in dejal, da je značilna vloga ZDA, ki skušajo utrditi svoj svetovni hegemonistični položaj glede na monopol energetskih virov, s katerim razpolagajo tudi v okviru zavezništev s kapitalistično Evropo in Japonsko v Aziji. Prav ta hegemonistični pritisk ZDA na Evropo pa nalaga italijanski družbi nove naloge za obrambo avtonomije in svobode v državi.

«Danes nekateri zahtevajo, naj se spoprijaznimo z brezposelnostjo, jutri bodo morda, z enakim sklicevanjem na kritično stanje družbe, zahtevali, naj pristanemo na omejevanje sindikalne in državljanske svobode», medtem ko je izid glasovanja 12. maja jasno dokazal, da je «italijanska družba zrela, da sprejme odgovornost za svoje izbire».

La Valle je v tem okviru ocenil vlogo KD in dejal, da se je v Italiji nekaj zrušilo: mit o «katoliški stranki». Danes vemo, je dejal, da je KD «stranka, kakor vse druge». Ni res namreč, da so vsi katoličani tudi demokristjani, kakor ni res, da se katoličani v Italiji preštevajo po glasovih oddanih na referendumu.

Druga ugotovitev, ki velja za KD, je dejal La Valle, pa je, da ne moremo več govoriti o stranki, ki deluje samo «načelno», ki so vedno «eni in isti», neglede na zgodovinski razvoj. KD se bo morala spremeniti, ugotavlja La Valle in zaključuje svojo analizo s spoznanjem, da je KD izgubila tudi najvažnejšo značilnost: zaupanje družbe in predvsem podjetniških krogov, da predstavlja KD «vodilno stranko v družbi, kot jamstvo gospodarskega razvoja in dobičkov». Skratka, je zaključil La Valle, KD je sedaj izpostavljena volivcem in tudi vodilnim krogom v družbi, ki jo analizirajo in kaznujejo, če se moti.

Glede cerkve pa je La Valle izrekel le mnenje, da jo napredni katoličani še bolj ljubijo, ko ugotavljajo, da je v tolikšni meri «človeška», da čuti ogorčenje ali užaljenost, ko se ji verniki upirajo.

DVA DNI NA ŽELVI

MANILA — V bližini mesta Zamboanga (južno od Mindanaa, na južnem delu Filipinskih otokov) se je potopila ladja, na kateri je bilo 271 potnikov. Skoraj vsi so se rešili, samo štirje so utonili. Med pogrešanimi pa je bila 52-letna Candelaria Villanueva, ki so jo našli pred nekaj dnevi. Dogodek sam po sebi ne bi bil zanimiv, če ne bi moraia ženska pripisati svoje rešitve izredno čudnemu naključju. Vest je sporočil manilski časopis «Bulletin Today», ko je poročal o nedavni konferenci krajevnih brodarskih združenj za varnost na morju. Villanuevo so mornarji neke vojne ladje opazili na gladini morja ter so spočetka mislili, da se drži na površini na kakem sodu, ali kaj podobnega. V resnici je ženska jahala že dva dni na ogromni želvi.

PRIKLENJEN NA DROG

TURIN — *Ko so ga zasledovalci zgrabili, so ga priklenili z lisicami ob električni drog: ta neverjetna zgodba se je odigrala v Turinu, kjer je 19-letni Gaetano Bazzana skušal ukrasti na centralnem Korzu Vittorio Emanuele iz nekega avta radijski sprejemnik in torbico z 10.000 lirami Ko je mladenič že opravil svoje delo, ga je opazil lastnik ter ga začel zasledovati. Na njegovo kričanje so prihiteli redarji, gasilci ter neki agent privatne policije «Mondialpol». Dolgo časa so ga zasledovali in nazadnje prijeli. Da bi jim ne ušel, so ga priklenili ob drog v pričakovanju, da pride policija. Mladenič je na kvesturi zanikal vsakršno odgovornost, ter je izjavil, da so ga verjetno zamenjali z nekim drugim.*

Konjske dirke so v Londonu pomembna manifestacija «visoke družbe», ki jo je gotovo vznemirila najznamenitejša ameriška protagonistka pornografskih filmov Linda Lovelace (kar pomeni «ljubezenski vozel»). Že drugi dan se je na Royal Ascot predstavila v prozorni obleki, preko katere so lahko vsi videli to, česar ameriški publiki igralka ni skrivala v svojih filmih

UVELJAVLJANJE DEMOKRATIČNIH NAČEL

Ločitev konkordatnih zakonov tema razprav na Portugalskem

PAIGC zahteva sprejetje načel neodvisnosti

LIZBONA, 21. — Portugalski ministrski svet je že sprejel zakonski dekret s katerim se ustanavlja posebna komisija za nadzor nad tiskom, radiotelevizijo, gledališči in kinematografi. Komisija bo pod neposrednim vodstvom junte za narodno rešitev.

Pravijo, da komisija ne bo izvajala nobenega preventivnega nadzorstva, pač pa bo delovala z upravnimi ukrepi, toda le po objavah na časopisih, radioteleviziji, gledališčih itd.

Njen cilj je: zagotoviti vojaško tajnost ter preprečiti morebitne motnje v javnem mnenju.

Precej pereče je postalo vprašanje zakonske ločitve v primerih konkordatnih zakonov (zakonska ločitev pri civilnih zakonih na Portugalskem že obstaja). Zdi se, da o tem vprašanju že razpravljajo člani začasne vlade, pravosodni minister Salgado Zenha (Portugalska socialistična stranka) ga že proučuje ter bo kmalu predložil zadevni osnutek ministrskemu svetu.

Iz Dakarja pa sporočajo medtem, da je «radio Libertacao» (radijska postaja Stranke za neodvisnost Gvineje Bissau ter Kapverdskih otokov — PAIGC) sporočila v neki oddaji v portugalskem jeziku, da bi portugalski odklon načel, ki jih zastopa PAIGC, utegnil samo pripeljati do ponovnega izbruha oboroženega boja do dokončne osvoboditve.

Za prihodnje dni obetajo lepo vreme

RIM, 21. — Danes se je uradno začelo poletje, čeprav je spomlad z meteorološkega stališča že mimo. Meteorološka služba italijanskega letalstva predvideva v prihodnjih dneh precej dobro vreme. Do 27. junija bodo atlantski tokovi, ki so usmerjeni proti balkanskemu polotoku, deloma vplivali na vreme v italijanskih pokrajinah. Zato bo prišlo do spremenljivega vremena, toda nevihtni pojavi bodo redkejši. Prizadeli bodo le severne pokrajine ter tiste ob Jadranskem morju. Temperatura bo nekoliko nižja od poprečne, ki je normalna za ta čas.

Od 27. junija do 2. julija bo nastopilo obdobje visokega zračnega pritiska, ki bo višji od normalnega. Vreme bo zato na splošno zelo dobro. Temperatura se bo gibala okoli poprečne normalne ravni.

Od 2. do 6. julija 1974 bodo zračni tokovi iz severozahodne Evrope delno prešli Italijo. Prišlo bo spet do spremenljivega vremena, toda motnje bodo na splošno zelo kratke. Temperatura se bo gibala okoli poprečne normalne ravni.

INA
ISTITUTO NAZIONALE DELLE ASSICURAZIONI

bilanca 1973

POSLOVNO LETO LXI

Za 4.139 milijard zajamčenih uslug pri 7.378.477 veljavnih pogodbah na dan 31. 12. 1973. V 1973. letu je bilo sklenjenih 416.831 novih pogodb za 738,5 milijarde lir zajamčenih uslug. Zabeleženo je bilo močno povečanje prilagodljivih polic ter kolektivnih zavarovanj. Zavarovancem in koristnikom je bilo izplačanih nad 91 milijard lir. Zavarovancem je bila potrjena «nagrada zvestobi», soudeležba pri dobičku ter dokončno povečanje vsot na rok zavarovanih kapitalov.

Pod predsedstvom poslanca Maria Dosija se je 20. junija v Rimu sestal upravni svet zavoda Istituto Nazionale delle Assicurazioni, da bi odobril bilanco ustanove z dne 31. decembra 1973 ter gospodarski račun za leto 1973, 61. poslovno leto, ki ju je predložil generalni direktor odv. Carli Tomazzoli.

Pomembnejši element v poslovnem letu 1973 je močno povečanje v industrijskih in ekonomskih rezultatih. Osnovni podatki za leto 1973, v primerjavi s podatki iz leta 1972, kažejo takole:

Skupna	absolutne številke		povečanje v %	
neposredna produkcija:	1972	1973	1972	1973
— Število sklenjenih pogodb	386.755	416.831	— 7,75	+ 7,78
— Zajamčene usluge	625,7	738,5	+ 0,08	+18,03
od česar neposredna kolektivna produkcija:				
— Število sklenjenih pogodb	209.653	243.907	—13,08	+16,34
— Zajamčene usluge	248,3	342,0	—11,80	+37,74
Skupen portfelj v veljavi na dan 31. 12.				
— Število sklenjenih pogodb	6.842.405	7.378.477	+ 0,88	+ 7,83
— Zajamčene usluge	3.680,2	4.138,8	+ 7,92	+12,46
— Matematične rezerve	835,8	914,3	+ 9,26	+ 9,39
— Dospele premije in podobno	139,8	165,1	+ 6,15	+18,10
— Čisti premoženjski dohodki	50,2	56,8	+ 8,19	+13,15
— Izplačila zavarovancem	70,6	91,0	+ 6,17	+28,90
— Naložbe na dan 31. 12. 1973	855,0	935,8	+ 8,41	+ 9,45

(Gornje številke se računajo v milijardah lir)

Dohodki in izdatki, po odštetih matematičnih rezervah ter dobičku, ki se je pristel zavarovancem v prejšnjem poslovnem letu, znašajo skupno 222.336.124.462 lir oziroma 143.832.725.818 lir.

Razlika 78.503.398.644 lir je omogočila kritje povečanih matematičnih rezerv za 77.462.319.277 lir ter za določitev dobička poslovnemu letu v znesku 1.041.079.367 lir.

Preostali čisti dobiček je bil v smislu zakonskih predpisov določen za eno polovico zavarovancem, druga polovica pa državi. V prid zavarovancem so bile potrjene tudi druge običajne koristi, vštevši «nagrado zvestobi» (od 12,5 do 171 promil) za police z zapadlostjo med 1. 7. 1974 in 30. 6. 1975.

Upravni svet je izrekel zahvalo generalnemu direktorju ter generalnim poddirektorjem, vodilnemu osebju ter osebju generalne direkcije, kakor tudi generalnim agentom ter njihovim sodelavcem, posebej še produkcijske organizacije za njihovo vnemo, ki jo je vsakdo izkazal za dosego zabeleženih zadovoljivih rezultatov.

NA OVINKU BLIZU BAKRA PRI REKI

AVTOBUS ZGRMEL V PREPAD: OB ŽIVLJENJE SEDEM HOLANDCEV

Pri nesreči so umrli šofer in šest turistk - Cilj izleta Plitvička jezera

REKA, 21. — Na jadranski magistrali, 11 km južno od Reke, se je danes dopoldne pripetila huda prometna nesreča, v kateri so izgubili življenje šofer holandskega avtobusa in 6 holandskih turistk, poškodovalo pa se je več holandskih turistov, od katerih so jih 10 s težkimi poškodbami zadržali na zdravljenju v reških bolnišnicah. Avtobus z 39 holandskimi turisti, ki so bili na počitnicah v Opatiji, je bil namenjen na izlet na Plitvička jezera. Na nekem ovinku je avtobus verjetno zaradi naglega zaviranja na spolzki cesti zletel s ceste v 10 m globok prepad ob cesti in se prevrnil na streho. Od 10 težko poškodovanih potnikov je eden v smrtni nevarnosti.

Nesreča se je pripetila v bližini Bakra. V teku je preiskava. Policijske in sodnijske oblasti skušajo ugotoviti v kakšnem stanju so bile zavore in plašči na avtobusu.

Potres v Sloveniji

LJUBLJANA, 21. — Iz mnogih krajev Slovenije poročajo o včerajšnjih potresnih sunkih. Nekaj je bilo zelo močnih. Kot so sporočili z astronomsko - geofizikalnega observatorija na Golovcu, je bil najmočnejši sunek včeraj ob 18.08. Sunek je bil približno sedme stopnje, epicenter pa naj bi bil nekje pri Šmarjah pri Jelšah. Kje naj bi točno bil, je namreč zaenkrat težko ugotoviti.

Čez dobro uro so sledili še trije manjši potresni sunki. Prvi je bil ob 19.04, drugi ob 19.34 in tretji ob 19.58. Bili so tretje stopnje. Spet močnejši sunek, ki je kar dobro zamajal tla in naj bi bil pete ali šeste stopnje, pa je bil ob 23.26.

Potresne sunke so čutili tudi v Mariboru in Ljubljani. Prvi sunek, ki je stresel zemljo ob 18.05, so v Mariboru zaznali kot četrte stopnje, v Ljubljani pa kot tretje stopnje, vendar prebivalci v stolpnicah nekoliko več kot četrte stopnje. Ponekod so se visoke stavbe kar dobro zamajale.

Potresni sunki so najbolj prizadejali celjsko dolino, in sicer na črti Celje - Šentjur - Grobeljno - Šmarje pri Jelšah. V Šmarjah pri Jelšah je potres prizadejal nekaj poslopij, med njimi Dom onemoglih in šolo, v Grobeljnem pa železniško postajo. Zadnji sunek, ob 23.26, pa je povzročil paniko predvsem v Celju in Štorah. Bil je jakosti med 5. in 6. stopnjo.

Včerajšnji potres je zelo prestrašil občane, trgovine in lokali so bili v trenutku prazni, prebivalci pa so se odstranili tudi iz hiš. Ceste so bile v trenutku polne, promet je zastal. Na srečo prvemu sunku ni sledil nobeden več.

Spopadi med Čilom in Bolivijo?

LA PAZ, 21. — Poveljnik bolivijske vojske general Raul Alvarez Penaranda je izjavil, da ne odgovarjajo resnici vesti, ki so se razširile v zadnjem času v Boliviji, da je prišlo do spopadov med bolivijskimi in čilskimi enotami na meji med obema državama.

Senator Alvarez pa s svoje strani ni hotel komentirati vesti, ki krožijo v La Pazu in po katerih, naj bi bolivijska vojska poslala na mejo s Čilom en polk, kot odgovor na podobno mobilizacijo na čilski strani. Na vsak način se zdi, da so bolivijske čete ustavile neki čilski vojaški tovornjak, ki je ilegalno prišel v Bolivijo. Diplomatski odnosi med obema državama so na konzularni ravni zaradi sporov, ki trajajo že od leta 1962.